

СРПСКО КОЛО

● ЛИСТ САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА ● ПИСАН ИЈЕКАВСКИМ ИЗГОВОРМ ● ГОДИНА III ● БРОЈ 19 ● ЈУН 2017. ● БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК

ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ НОВА ЦРЊА
ПЕРА МИЛАНКОВ

Термоминералне воде су највећи потенцијал!

ГРАДОНАЧЕЛНИК ПАНЧЕВА
САША ПАВЛОВ

Панчево мора да искористи изузетан географски положај

КАКАВ ЈЕ ПОЛОЖАЈ СРБА У РЕГИОНУ

У СКУПШТИНИ СРБИЈЕ ОДРЖАНА ТЕМАТСКА СЈЕДНИЦА ОДБОРА ЗА ДИЈАСПОРУ И СРБЕ У РЕГИОНУ

СРПСКИ НАРОД НИКАД НИЈЕ ИЗГУБИО ВЈЕРУ У МАТИЧНУ ДРЖАВУ

ВОЈИН ГУШИЋ

Нико не може да воли РС више од оних који су за њу крварили!

ЛИНТА О ДАНУ ИЗБЈЕГЛИЦА

Протјерани Срби не могу да остваре своја права

ФЕЛТОН У СРПСКОМ КОЛУ - АУТОР ДР МИЛАН МИЦИЋ

Српски добровољци у Првом свјетском рату

БАНСТОЛ ПОСТАЈЕ ДУХОВНО САБОРНО МЈЕСТО КРАЈИШНИКА У СРБИЈИ

Владика Василије освештао споменик Крајишка суза

УВОДНИК

» Пише: Трифко Ђоровић

Дан српског тиховања

Нисам сигуран да ли би анкета на Теразијама показала колико данас млађи српски нараштаји знају за Јасеновац, Јадовно, Пребиловце, Глину, Шушњар, Козару, Гаравице и бројна друга мјеста нашег страдања. Утицај је да онај ко жели и те како може да се информише. Постоји и велики број људи који не маре много ни за српска страдања, ни за историју која је више пута понављана, него живи по принципу: шта ме брига шта је било, важно је како ми је данас. Међутим, да ли смо се икад запитали да ли је могуће самоодржање без самопоштовања?

Лекцију о самопоштовању могли смо научити од Милене Чанковић, која је своју визију спровела у дјело. На обронцима Фрушке горе на Банстолу захваљујући овој упорној Личанки дочекан је дан у коме је владика Василије освештао споменик Крајишка суза. Претходно су освештани и темељи Цркве Благе Марије Магдалине. Биће то први храм који је посвећен жртвама злочинске акције Олуја.

Симбол крста тако је ујединио Крајишнике и њихову тугу стопио у камену сузу. Банстол ће већ од наредне године бити свеопште српско сабориште туге и поноса.

Недавно је Оливер Драгојевић дао интервју за национални сервис РТС. Хрватски поп пјевач, чији хитови одзвањају у свим српским кафићима, на питање да ли ипак има наде да ће запјевати уживо са Београђанима, кратко је рекао – НЕ. То је разочарало многе југоносталгичаре, али сасвим сигурно није умањило његову популарност у Србији. Напротив, многи су његову изјаву оцијенили принципијелном јер тако поштује своју државу и народ.

Са појединцима у Србији ствари стоје другачије: важно је да се само добро заради. Тако је Ђорђе Балашевић прошле године, након вишегодишње паузе, одлучио да прихвати позив из Пуле. Није ни први ни посљедњи пјевач који је одржао у Хрватској концерт, али национално свјесног Србина вријеђало је што забавља Хрвате баш на дан уочи службене церемоније њихове прославе геноцида над српским народом. То је добродошло и његовој кћерки Јелени, која је једва дочекала да бар један дан буде у центру пажње, па је оне којима смета концерт на дан Олује назвала „будалама“. Просто јој било! Познато је да су Книн и Бањалука у ратном периоду дијелили судбину. Зато је било веома необично што је ове године баш на дан када је Книн пао, 4. август, био заказан концерт Марије Шерифовић у Бањалуци. Реаговала је јавност, организатори су своју првобитну одлуку преиначили, па ће се тако најављени „спектакл године“ одржати дан раније. Да се не лажемо, ни Србија неких ранијих година није била другачија, па се дешавало да брендирани Сабор трубача у Гучи буде заказан у вријеме крајишког тиховања. У међувремену, двије српске владе, Србије и Републике Српске, заједно обиљежавају 4. август – дан српске жалости. Зато, браћо и сестре, ове године 4. августа – видимо се у Ветернику!

СРПСКО КОЛО

Оснивач и издавач: **Савез Срба из региона**
 Главни и одговорни уредник: **Трифко Ђоровић**
 Лектор: **Сања Вуковић**
 Веб администратор: **Милисав Шапић**
 Редакција: **Весна Вуковић, Сњежана Станишић, Јелена Рокнић и Јована Јакшић**
 Адреса: **Краљице Марије 47, Београд**
 Дописништво: **Булевар Ослобођења 26, Нови Сад**
 Мејл: **srpskokolo@ssr.org.rs**
 Телефон: **011/3820-250, 021/6613 600**
 Сајт: **www.ssr.org.rs**

Тираж: **30.000 примјерака**
 Дизајн и прелом: **Студио Хум, Барајево**
 Штампарија: **Графопродукт**
 Десанке Максимовић 52, Нови Сад
 Лист излази посљедњег дана у мјесecu.
 Рукописи и фотографије се не враћају.

ISSN 2466-3476

Штампање
 Српског кола
 помогло је
 Министарство
 културе и
 информисања
 Републике
 Србије

ДОНАЦИЈА ЗА 358 СТАНОВА, 30 МОНТАЖНИХ КУЋА, 250 ПАКЕТА ГРАЂЕВИНСКОГ МАТЕРИЈАЛА И 300 СЕОСКИХ КУЋА

Србији одобрено још 19,9 милиона евра за стамбено збрињавање избјеглица

На Скупштини донатора Регионалног стамбеног програма за збрињавање избјеглица, одржаној 26. јуна 2017. године, одобрено је нових 19,9 милиона евра – рекао је министар спољних послова и предсједник Комисије за координацију процеса трајне интеграције избјеглица Владе Србије Ивица Дачић.

Дачић је, обраћајући се на сједници Управног одбора Регионалног стамбеног програма у Београду, истакао да ће овом донацијом бити финансирана додјела 938 стамбених рјешења, од чега за 358 станова, 30 монтажних кућа, 250 пакета грађевинског материјала и 300 сеоских кућа за избјегле из Хрватске и БиХ.

– Србији је, не рачунајући ову најновију донацију, до сада одобрено 103,5 милиона евра донаторских средстава за реализацију око 5.000 стамбених рјешења за најугроженије избјегличке породице – рекао је Дачић.

Он је истакао да је према

процјенама потребно стамбено ријешити још око 7.000 избјегличких породица, што би могло да буде реализовано у наредне четири године.

Дачић је нагласио да је Регионални стамбени програм тренутно једно од највећих градилишта у Србији и региону, те додао да се не смије заборавити да би више хиљада породица у региону, од којих највећи број у Србији, требало да добије дом захваљујући овом програму.

– Верујем да више нико нема дилему да ћемо Програм успјешно спровести – рекао је Дачић.

Он је подсетио да у Србији, осим избјеглица из бивше Југославије, борави и више од 200.000 интерно расељених лица са Косова и Метохије, за која се ни послје 18 година нису стекли услови за одрживи повратак.

– Надамо се да ће у сљедећем периоду доћи до позитивног развоја догађаја и у вези са овим питањем, и да ћемо интерно расељеним лицима моћи да понудимо рјешења, уз уважавање права која имају и која им не смију бити одузета – рекао је Дачић.

Министар без портфе-

ља у Влади Србије задужена за европске интеграције Јадранка Јоксимовић навела је да ће као национални координатор ИПА програма лобирати да се ових готово 20 милиона евра за стамбено збрињавање издвоје управо из вишекорисничког ИПА програма.

Регионални стамбени програм заједнички је вишегодишњи програм Србије, БиХ, Црне Горе и Хрватске, чији је циљ обезбјеђивање трајних стамбених рјешења за 27.000 најугроженијих избјегличких породица у региону, од којих је више од половине у Србији.

Овај програм почео је да се спроводи у Србији крајем 2013. године.

Регионални стамбени програм спроводи се уз подршку ОЕБС-а и УНХЦР-а, а финансиран је средствима ЕУ, која је највећи донатор, затим САД, Њемачке, Италије, Норвешке, Швајцарске, Данске, Турске, Луксембурга, Кипра, Румуније, Чешке, Словачке и Мађарске.

КИРС

У СРБИЈИ БОРАВИ 27.945 ЛИЦА СА СТАТУСОМ ИЗБЈЕГЛИЦЕ

У Србији тренутно борави 27.945 лица са статусом избјеглице, од чега 19.171 из Хрватске, а 8.774 из БиХ, као и 203.000 интерно расељених са Косова и Метохије и 18.000 расељених унутар Космета, саопштено је из Комесаријата за избјеглице Србије. Поводом 20. јуна, Свјетског дана избјеглица, из Комесаријата упозоравају да би ситуација са избјегличком популацијом у Србији била повољнија да су земље поријекла, првенствено Хрватска, показале више

воље за рјешавање бројних отворених питања која свакодневно погађају избјеглице. Комесаријат као посебно забрињавајуће наводи изостанак адекватног одговора надлежних институција Хрватске на пораст броја инцидената заснованих на националној основи проистеклих из говора мржње, као и одсуство заштите српског језика и писма. На територији Србије тренутно у прихватним центрима и центрима за азил борави око 6.000 миграната.

» Бојан Глоговац, Саша Бјелајац, свештеник Владимир Милановић, Дејан Матић, Миодраг Линта, Сања Суботић и Валентино Поповић

Састанак делегације избјегличког насеља Грмовац са предсједником општине Земун

Уз подршку народног посланика Миодрага Линте дана 15. јуна 2017. године одржан је састанак делегације избјегличког насеља Грмовац (општина Земун) са предсједником општине Земун Дејаном Матићем.

Делегацију избјегличког насеља Грмовац чинили су свештеник Владимир Милановић, Саша Бјелајац, Сања Суботић, Бојан Глоговац и Валентино Поповић.

Овај састанак био је наставак састанка који је одржан 23. маја 2017. године са замјеником градоначелника Београда Андрејом Младеновићем.

На састанку су наведени бројни проблеми насеља Грмовац, као што су: неасфалтиране улице, непокошена трава у ненасељеном дијелу насеља, неочишћени канали поред пута, немогућност уласка у насеље са ауто-пута, ло-

ша комуникација са мјесном заједницом Утриновци, немогућност куповине парцеле због неизвршене парцелације, непостојање школе, вртића и поште и др.

Линта и чланови Удружења су истакли да први проблем који треба ријешити јесте асфалтирање двије улице чиме би се омогућио аутобуски превоз, као и кретање других возила, кроз читаво насеље.

Предсједник општине Земун Дејан Матић показао је спремност да помогне рјешавање неких од бројних проблема, као и да помогне активности Удружења везано за обиљежавање славе насеља Грмовац Светог пророка Илије. Договорено је да се успостави што боља координација са Градом Београдом и будућом Владом с циљем рјешавања наведених проблема.

РАДОВИ НА ОБЈЕКТУ СМЈЕШТЕНОМ НА ОБАЛИ МОРАЧЕ ТРАЈАЋЕ ДО КРАЈА СЕПТЕМБРА

Српском кућом у Подгорици ГАЗДОВАЋЕ ВЛАДА СРБИЈЕ

Културне институције српског народа у Црној Гори уселиће се у *Српску кућу* у Подгорици најкасније до краја септембра – потврдио је за београдске *Вечерње новости* извршни директор Емило Лабудовић.

– У току је израда студије и плана унутрашње реконструкције простора. План адаптације предвиђа, осим канцеларијског простора, већи број мултимедијалних сала различите величине, које ће омогућавати све видове презентације културне баштине Срба у Црној Гори – изложбе, промоције књига, представе... Влада Србије раније је донијела

одлуку да финансира изградњу *Српске куће* у Подгорици под чијим кровом ће се наћи институције које чувају српску културу. Ријеч је прије свега о Матици српској, Институту за српску културу, Српском националном савјету, Удружењу књижевника српског народа. Ту ће бити и српска телевизија, радио, новине, портали, али и Српски културни центар и друге институције које су важне за очување традиције српског народа

Тај пројекат одавно постоји, али црногорске власти су га игнорисале, па је Влада Србије одлучила да помогне изградњу *Српске куће*. Александар Вучић

прихватио је идеју коју су му предложили представници српског народа у Црној Гори о обједињавању свих институција на једном мјесту.

Компанија *Нексан*, чији је оснивач и власник Миодрог Давидовић, продала је Влади Србије за 3,36 милиона евра више од 1.300 квадратних метара пословног центра, који су до сада били у власништву компаније. На тај начин је Влада Србије, у објекту на једној од најатрактивнијих локација у Подгорици, постала власник сутерена, приземља и првог спрата укупне површине од 1.258 квадрата, као и гаражног простора са 21 паркинг мјестом. **АГ**

МЛАЂЕНУ ЦИЦОВИЋУ УРУЧЕНО ПРИЗНАЊЕ ОД РУМУНСКИХ СРБА

30. 6. 2017. Директор Представништва Републике Српске у Србији Млађен Цицовић један је од добитника *Видовданске повеље*, највишег признања које додјељује Савез Срба у Румунији.

Цицовићу је Повеља уручена на *Видовданској академији* у Темишвару, потврђено је *Срни* у Представништву Републике Српске у Београду.

Видовданска повеља се додјељује од 1993. године за посебан допринос очувању језика, културе и традиције Срба у Румунији, као и за дугогодишњи предани рад појединаца и институција на успостављању чврстих веза са матицом.

На *Свечаној академији* присутне су поздравили генерални конзул Србије у Темишвару Владан Тадић, председник Савеза Срба у Румунији Огњан Крстић и посланик тог савеза Славољуб Аднађ.

У уметничком дијелу програма наступили су *Мјешовити хор Српске православне цркве* Темишвар, Горан Мракић, Александар Петров, чланови позоришног студија *Талија Темишвар*, Милица Пантин и тамбурашки оркестар *Златна суза* из Дињаша. **СРНА**

ПИТАЊЕ РЕСТИТУЦИЈЕ ЋЕ ПОКАЗАТИ ИДЕ ЛИ БИХ ПРЕМА ЕУ

29. 6. 2017. Епископ захумско-херцеговачки и приморски Григорије изјавио је поводом 20 година од оснивања Међурелигијског вијећа да ће питање реституције у БиХ бити најбоља потврда за то да ли БиХ иде европским путем, како то политичари тврде.

– Пошто сам ја једним дијелом епископ и у Хрватској, знам да је један од предуслова за улазак те земље у ЕУ био враћање одузете имовине. Ми смо тамо у великој мјери доживјели то враћање, што је била добра порука свим вјерским заједницама – истакао је Григорије на конференцији за новинаре.

Он је нагласио да ће враћање одузете имовине бити неминовност, прије или касније, ако БиХ искрено жели да буде на европском путу за шта се залажу политичари. Епископ Григорије је рекао да је веома важно то што је Митрополија дабробосанска коначно добила свог митрополита и што ће то мјесто бити попуњено.

– Нови митрополит Хризостом добро је познат у БиХ јер је дуго времена провео у Епархији бихаћко-петровачкој, гдје је постигао сјајне резултате на пољу међурелигијског дијалога и доброг односа са другима, који су тамо живјели, а једно краће вријеме провео је у Бијељини – рекао је Григорије.

Григорије је изразио наду да ће избор владике Хризостома за митрополита дабробосанског бити добар и за Сарајево, али, прије свега, за цијелу православну заједницу у БиХ. **СРНА**

НАКОН 22 ГОДИНЕ ИДЕНТИФИКОВАНИ ПОСМРТНИ ОСТАЦИ 14 СРБА

6. 6. 2017. У Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу, уз присуство чланова породица, обављена је идентификација посмртних остатака 14 жртава српске националности које су страдале током 1995. године на територији Хрватске.

Посмртни остаци ексхумирани су у Горњем Селишту, Врбовљанима, Шибенику, Задру и другим локацијама, саопштила је Комисија за нестала лица Владе Србије.

Посмртни остаци 13 лица идентификовани су методом анализе ДНК, а посмртни остаци једног лица класичном методом. Њихова сахрана биће обављена у складу са жељама породица.

Из регистрованих гробница на територији Хрватске, у периоду од 2001. до 2015. године, ексхумирани су посмртни остаци 1.371 жртве српске националности страдале у акцијама хрватске војске и полиције *Бљесак* и *Олуја*. Посмртни остаци 919 идентификованих жртава предато је породицама ради сахране. **СРНА**

ДА ЛИ ЋЕ СЕ ОД ПРАВДЕ ОДУСТАТИ ЗБОГ ВИСОКИХ СУДСКИХ ТРОШКОВА?

Логораши из злогласне сплитске Лоре траже одштету од Хрватске

Након што је Жупанијски суд у Сплиту крајем априла првостепеном пресудом у процесу *Лора 2* осудио тројицу војних полицајаца за злочине почињене у овом логору, бивши заточеници *Лоре* очекују да се активирају њихови захтјеви за одштету.

Међутим, пошто се одштетни захтјеви разматрају у парничном поступку, због високих трошкова нису сигурни хоће ли успјети у намери да од државе Хрватске наплате одштету за тортуре које су прошли у сплитском логору смрти.

Првостепеном пресудом у процесу *Лора 2* Тончи Вркић осуђен је на шест, а Анте Гудић и Анђелко Ботић на по четири године затвора. Пошто већ служе казну за *Лору 1*, суд им је досудио јединствене казне од десет

година за Вркића и по осам за другу двојицу.

Срамотно ниске казне, али и сама пресуда је каква-таква потврда кривице, кажу бивши логораши.

– Казнама нисмо задовољни, али и то што им је уопште пресуђено је неки помак – каже Слободан Чаушић, бивши логораш *Лоре*.

Нити су кажњени сви злочинци из *Лоре* нити су казне довољне, сматарају логорашки који су преживјели нај-

стравичније тортуре. Прије неколико година одлучили су да траже одштету од државе Хрватске.

Када пресуда постане правоснажна, моћи ће да крену у парницу.

– Ко ће платити онима чији су синови тамо остали мртви? Све је то немогуће надокнадити, казне које су добили су ниске, као прекршајне, а радили су најгоре ствари – прича бивши логораш Веселин Деретић.

Од одштетног захтјева неће одустати, а надају се да ће макар неко имати разумијевања да помогне око финансирања парнице.

Наиме, сву документацију коју посједују, од лекарских налаза до потврда и изјава, морају код овлаштеног судског тумача превести на хрватски и латиницу, и овјерити.

А све то кошта, ријеч је о стотинама, чак хиљадама страница документације.

– Уколико неко не стане иза нас, општина, држава, било ко, бојимо се да ће све пасти у воду – резигниран је Слободан Чаушић. **АГ**

1.005 РЕГИСТРОВАНИХ ЗАТВОРЕНИКА

Лора је била концентрациони логор у Сплиту, у коме су мучени и убијани Срби током ратова на простору бивше Југославије. Логор је постојао 1992–1997. године.

О свим дешавањима у Логору *Лора* био је упознат цио државни и војни врх Републике Хрватске. Кроз логор је прошло 1.005 регистрованих затвореника који су прошли стравичну психолошку тортuru. Овај логор основан је на мјесту некадашње ратне луке Југословенске народне армије. Ћелије у којима су логораши били смјештени нису имале никакав инвентар нити намјештај. Затвореници су спавали на поду. Исхрана им је била врло лоша и нередовна. Већина оброка се састојала од парчета хлеба и паштете (или џема). Физичка злостављања су била свакодневна, без милости и најаве. Чак и ноћу су стражари упадали у ћелије и тукли логораше. Редовна лекарска њега у овом логору није постојала. Често се дешавало да стражари тјерају затворенике да се међусобно туку. Ако примјете да један другог штеде, обојицу би премлатили до крви.

СЛИЈЕПИ ПУТНИК

АУТОР: НИКОЛА ВУЧКОВИЋ – ВУК

ПРОБЛЕМИ СРБА У РЕГИОНУ

ДЈЕЦА НЕ УЧЕ ЋИРИЛИЦУ

У Румунији се гасе српске школе, у Албанији су одавно укинуте, док у Хрватској од 18.000 дјеце која похађају основне школе тек четвртину има прилику да учи српски језик и ћирилицу. У Црној Гори ћирилица је доживјела прогон из уџбеника, у Словенији је заборављена...

65.000

СРБА У СЛОВЕНИЈИ ОЧЕКУЈЕ СТАТУС НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

ОДРЖАНА СЕДМА СЈЕДНИЦА ОДБОРА ЗА ДИЈАСПОРУ И СРБЕ У РЕГИОНУ НА ТЕМУ ПОЛОЖАЈА СРБА У РЕГИОНУ

» Миодраг Линта, Владимир Божовић, Ђорђе Милићевић, Иван Костић, Весна Вукашиновић, Аца Јовановић и Вукман Кривокућа

СРПСКИ НАРОД У РЕГИОНУ НИКАД НИЈЕ ИЗГУБИО ВЈЕРУ У МАТИЧНУ ДРЖАВУ

На сједници одржаној 8. јуна 2017. године Одбор је разматрао тему положаја и перспективе Срба у осам држава региона (Словенија, Хрватска, БиХ, Македонија, Црна Гора, Мађарска, Румунија и Албанија). У уводном дијелу сједнице учествовали су: потпредседник Народне скупштине Ђорђе Милићевић, савјетник председника Владе за регионалну сарадњу и односе са вјерским заједницама мр Владимир Божовић, в. д. помоћника министра спољних послова за конзуларне послове, амбасадор Аца Јовановић, као и представник Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону при Министарству спољних послова Вукман Кривокућа.

Председник Одбора мр Иван Костић истакао је да је ово прва сједница Одбора у овом формату у протекле четири године и изразио наду да ће се убудуће једном годишње одржавати скупови оваквог типа. Костић је додао да парламентарци имају значајну улогу у доношењу важних докумената, попут Декларације о правима Срба у региону, Декларације о геноциду у Јасеновцу, али и у креирању републичког буџета, којим би се значајнија средства одређивала за српску дијаспору.

Потпредседник Народне скупштине Ђорђе Милиће-

вић нагласио је да је Народна скупштина отворена за дијалог и сарадњу са свим Србима који живе у дијаспори и да ће у оквиру својих надлежности, заједно са надлежним институцијама Републике Србије, радити на побољшању положаја свих Срба и очувању српског националног идентитета како у региону, тако и шире. Како је истакао, веза између Срба у дијаспори и матице треба да буде јака, стална и нераскидива и додао да се само континуираним дијалогом могу лакше рјешавати питања од обостраног значаја. Милићевић је закључио да националне мањине у Србији уживају висок ниво поштовања мањинских права и у складу са тим нагласио да држава неће одустати од инсистирања на поштовању свих загарантованих мањинских права и слобода Срба, прије свега у земљама региона.

Амбасадор Аца Јовановић навео је да је мир и стабилност региона један од најважнијих спољнополитичких приоритета Владе и да се до регионалног помирења може најбоље доћи кроз интензивну економску сарадњу и заједничке инфраструктурне пројекте, док је Вукман Кривокућа навео да приоритетна питања попут уставног и законског дефинисања правног положаја српског народа, прије свега у Хрватској, Словенији, Црној

Гори и Албанији, имовинско-правних питања, јачање сарадње цркве и слобода исповиједања, учешће и запошљавање у државним органима, очување српског језика и писма, треба рјешавати у координацији свих државних органа Републике Србије.

У наставку сједнице, учешће у дијалогу узели су и Младен Босић, други замјеник председавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, Сташа Кошарац, Клуб посланика СНСД – Милорад Додик у Парламентарној скупштини БиХ, Андрија Мандић, председник Нове српске демократије у Црној Гори и посланик у Скупштини Црне Горе, Иван Стоилковић, посланик у Собранију Македоније и председник Демократске партије Срба у Македонији, Славољуб Аднаћ, посланик у румунском парламенту и члан Савеза Срба у Румунији, Миле Хорват, посланик Самосталне демократске српске странке у Хрватском сабору и изасланик председника Српског народног вијећа Милорада Пуповца, Љубомир Алексов, народни посланик у мађарском парламенту и представник Самоуправе Срба у Мађарској, као и представници националних савјета Срба и удружења у Словенији, Хрватској, БиХ, Македонији, Румунији, Мађарској, Албанији и Црној Гори.

ФОТО: Т. ГОРВИЋ

Божовић: Наша снага је у јединству

Владимир Божовић је у свом излагању анализирао стање у свим земљама региона.

– У Црној Гори Срба готово да нема запослених у органима власти, врши се удар на језик и ћирилично писмо и напада се Митрополија црногорско-приморска као дио СПЦ, а у земљама са којима смо били у сукобу ситуација је још тежа – рекао је Божовић и додао да ниједна хрватска влада послје прогона Срба није за ове људе учинила готово ништа.

– Срби не могу да буду враћени на своја огњишта, не признају им се станарска права, нема обнова кућа, а око 50.000 пензионера не могу да остваре своја права – рекао је Божовић и напоменуо да се у периоду од 2002. до 2013. из Србије у Хрватску вратило око 14.000 Срба, док је у Србију из Хрватске дошло 35.000.

Божовић је рекао да Србија и Словенија налазе на највишем нивоу сарадње, али да је ситуација са тамошњим Србима необична.

– У Словенији живи око 65.000 Срба који нису признати као национална мањина, за разлику од далеко малобројних Италијана којих има 2.500 и Мађара 7.500. Рјешавање статусног питања Срба у Словенији од приоритетног је значаја, а ту имамо и само дјелимично ријешен проблем избрисаних Срба, јер су остала отворена још нека питања око права на одштету – истакао је Божовић.

Он је рекао да у Албанији највише Срба живи на подручју Скадра, а овдје су почетком прошлог вијека укинуте школе на српском језику и нема школовања на нашем матерњем језику.

– У Румунији постоје проблеми око образовања и културе. Српска национална мањина има једно гарантовано мјесто у Парламенту Румуније, а српски језик и ћирилично писмо су у службеној употреби на 309 локалитета у четири жупаније. Међутим, српски језик се не користи у државним институцијама нити се издају званични документи на српском језику, а комуникација на српском језику је могућа само ако неко од запослених говори српски – навео је Божовић, уз напомену да је главно спорно питање гашење српских школа.

– У оквиру процеса рационализације у току последњих 5-6 година, због малог броја ученика и увођења система финансирања по броју ђака у разредима, дошло је до гашења једног броја школа са наставом на српском језику или до спајања више разреда у оквиру једног одјељења – рекао је Божовић и додао да Срби у Македонији имају проблем око уписа дјеце у школе, као и да су Срби подијељени према македонским партијама, иако имају своју, али проблем је што она нема финансије.

– Срби у Мађарској имају углавном добар положај, а по попису тамо их има око

10.000. Тренутно није на одговарајући начин ријешено финансирање, а самим тим и остваривање договорених вишегодишњих пројеката, а ово је посебно важно у области јавног образовања, научног истраживања и културе – рекао је Божовић и додао да је положај Срба посебно тежак у Федерацији Босне и Херцеговине, гдје Срби имају проблеме приликом остваривања својих права.

– Из овог свега се види како потреба матичне државе да јача и унапређује односе са Србима у региону и даље стоји, тако да је потребно да Србија пажљиво слуша и чини све што је у њеној могућности на очувању српског идентитета у региону – рекао је Божовић и додао да председник и влада Републике Србије због свега тога још једном очекују и позивају на јединство.

– Наша снага је у јединству, да заједно градимо просперитетно друштво и да помогнемо једни другима уз високу свијест и одговорност за очување регионалне стабилности. Сматрам да српски народ никад није изгубио вјеру у матичну државу и да му је њена подршка и разумијевање у остваривању својих права неопходна. Надам се да ће тако бити и будућности по формирању нове владе, без обзира на институционалну форму и рјешење које ће она заузети у погледу надлежности над дијаспором и Србима у региону – закључио је Божовић.

Линта: Србија мора да брине о два милиона Срба у осам држава региона

Замјеник председника Одбора за дијаспору Миодраг Линта информисао је присутне да близу два милиона Срба живи на територији осам земаља региона и да је веома важно што се на овој сједници могу размијенити мишљења и доћи до заједничких рјешења за побољшање њиховог положаја.

Линта је посебно истакао да у Федерацији БиХ и Хрватској постоји системска дискриминација српског народа везано за остваривање имовинских, стечених, политичких и осталих права, двоструки стандарди у суђе-

њима за ратне злочине и етнички мотивисано правосуђе, као и да је све више примјетна рехабилитација усташтва и усташке идеологије, што представља озбиљан проблем.

Он је нагласио да се једино заједничким инсистирањем на једнаким стандардима и реципроцитету и досљедном поштовању Дејтонског мировног споразума у случају БиХ може доћи до трајног мира и стабилности у региону. Линта је посебно истакао да близу два милиона Срба у осам држава региона треба да буде једно од државних и националних питања у Србији.

ЂУРИЋ: ВИДОВДАН ЈЕ ПРАЗНИК НАШЕ ТРАДИЦИЈЕ И ДУХОВНОСТИ

Директор владине Канцеларије за КиМ Марко Ђурић поручио је поводом обиљежавања Видовдана у Грачаници да је то празник српске душе и српске слободе, да нас он подсећа и опомиње на то да као народ немамо будућност без његовања наше традиције, наше историје, наше духовности и без очувања нашег писма. Ђурић је у порти манастира Граначаница, гдје је присуствовао литургији, поновио да ће држава Србија наставити да помаже српски народ.

На питање шта очекује од српских представника у косовским институцијама у периоду формирања нове косовске владе, Ђурић је рекао:

– Могу да пошаљем снажну поруку да ћемо ми српским представницима и српском народу у цјелини наставити да пружамо подршку. Да ту подршку никада и ничим нећемо условљавати и да ћемо саборно и братски наставити да се боримо за српске интересе. **ТАНЈУГ**

ВУКОСАВЉЕВИЋ: ПРИОРИТЕТ ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЉЕЂА НА КИМ

27. 6. 2017. – Када је ријеч о заштити културног наслеђа у Србији, као приоритет свих приоритета издваја се заштита и очување културног наслеђа на Косову и Метохији – изјавио је министар културе и информисања Владан Вукосављевић.

Он је на пријему у Старом двору, одржаном поводом започињања археолошког пројекта *Глац* у Србији, рекао да је стање српске баштине на Косову и Метохији питање културног идентитета првог реда.

Министар је истакао да је наше наслеђе на Косову и Метохији изузетно битан дио српског културног простора, „његова стожерна тачка“.

– У том смислу, сматрам да цјелокупна свјетска јавност мора да препозна и да схвати да би пријем тзв. Републике Косово у Унеско представљао не само кршење резолуције 1244 Савјета безбједности УН, већ и сигуран пут у девастацију и неосновано присвајање српског културног наслеђа на Косову и Метохији – нагласио је Вукосављевић.

РОК 1. СЕПТЕМБАР: ПРЕРЕГИСТРАЦИЈА ВОЗИЛА НА КИМ

Из Министарства унутрашњих послова у Приштини подсећају да је 21. априла 2017. године донијета одлука да сва возила која имају привремене косовске таблице на основу Административног упутства тог министарства из 2012. године о регистрацији возила са таблица бивше Савезне Републике Југославије, могу добити обичне таблице, РКС или КС.

Приликом пререгистрације возила власник мора да има косовску личну карту. То је резултат договора о финализацији споразума о слободи кретања из 2011. године постигнутог у Бриселу 14. септембра 2016. године. – Није дозвољена промена власника за регистрована возила. Промјена власника се може извршити тек након испуњавања царинских обавеза – наведено је у одлуци МУП-а Косова.

За спровођење ове одлуке, која важи од 21. априла до 1. септембра 2017. године, надлежна је Асоцијација за цивилну регистрацију.

Возила са привременим таблицама је мали број. Иначе, до сада су власници ових таблица током преласка административне линије морали да имају зелени картон, који кошта 40 евра годишње, и пробне таблице, које важе два месеца и коштају 500 динара.

У ДЕБЕЉАЧИ ОТКРИВЕН СПОМЕНИК ХЕРОЈУ СА КОШАРА

ВЈЕЧНА СЛАВА ТИБОРУ и свим херојима са Кошара

Председник Србије Александар Вучић открио је у Дебељачи споменик једном од погинулих војника на Кошарама 1999. године Тибору Церни. Вучић је споменик открио заједно са мајком Тибора Церне, Катом. Сто осам војника је умрло тако славно да Албанци и даље чују њихове гласове и страшну опомену:

– Ово је моја земља – поручио је председник.

Вучић је положио вијенац уз највише државне и војне почасте свим учесницима битке на Кошарама.

НЕМЈЕРЉИВ ДУГ

– На Кошарама је било 108 мртвих, положених живота за све наше, прекинутих судбина да бисмо ми данас имали своју. Тибор Церна, над чијом бистом стојимо, један је од 108 оних којима дугујемо – рекао је Вучић.

Он је рекао да није могуће рећи колики је дуг према страдалом Церни, јер је погинуо у 21. години и зато што је, како је рекао, имао 20 милиона неостварених могућности, снова, планова, које је положио за све нас.

– И то му дугујемо, све снове и могућности. Његов

недоживљени живот који нам је дао, наш је дуг – истакао је Вучић.

– Церна је 28. априла 1999. урадио нешто што прави разлику између човјека и јунака, што дијели обичан од великог живота, и што чини да смрт не буде крај, већ почетак вјечности – рекао је Вучић и нагласио да је Битка на Кошарама завршена тријумфом – спријечен је улазак непријатеља и копнена инвазија на нашу земљу.

– И данас када смо коначно почели да памтимо, важно је рећи не само да је Тибор Церна био Мађар, а био је, и да је био јунак, а био је, и да нам је све дао, а дао је, већ да је у тих 108 војника било и Срба, Црногораца и један Рус, и све вријеме су знали да вјечно остају ту, што је за њих била светиња, у својој земљи, Србији – рекао је Вучић у Дебељачи.

– Питома Дебељача је мало насеље колико је великог човјека изнедрило и постала је симбол херојства и части – додао је Вучић.

Како је рекао, велики Тибор је остао на ногама послепрвог метка и даље стојећи и пркосећи албанском терористи и захваљујући њему су многи отишли својим кућама, али са сјећањем на њега, на јунаштво и на светињу коју бране и битку у којој су учествовали – „српским термопилима“.

ЈЕДАН ОД 108 ОБИЛИЋА

У име учесника Битке на Кошарама, окупљенима се обратио Војислав Вукашиновић.

– Осаманаест година смо чекали прво спомен-обележје, првом међу једнакима, хероју Тибору Церни. Он је један од 108 српских Обилића, који је за нас још увијек жив. Живјеће у нама докле год смо живи и докле год будемо при-

чали о, мало је рећи, херојским погибијама – рекао је Вукашиновић.

Ката Церна, мајка Тибора Церне, захвалила се свима који су учествовали у подизању споменика и замолила је државу да води рачуна о борцима, „да не буде да су цабје дали живот али и о овима што су остали“.

Поздравила је све који су дошли, а посебно јој је драго било што је видјела Тиборове саборце. Рекла је да, када је видјела споменик, тешко јој је било да дозове његов лик у сјећање јер Тибора никада није видјела озбиљно, „увијек је био ведар и насмијан“.

– Био је храбар кад се родио и мислим да је био храбар кад је умро. То је урођеано, али има нечега и у васпитању – рекла је Ката Церна.

Вијенце су положили и министри у Влади Републике Србије и Влади Републике Српске, делегација Министарства одбране и Војске Србије, породица Церна, представници дипломатског кора, председник општине Ковачица и Мјесне заједнице Дебељача, као и председник и представници Савеза удружења бораца САБОР, који су били иницијатори за подизање споменика Тибору Церни. **АГЕНЦИЈЕ/РТС**

СПОМЕНИЦА НА БИТКУ НА КОШАРАМА

Председник Александар Вучић најавио је да ће донијети одлуку о додјели споменице којом би се обиљежавала Битка на Кошарама 1999. и да ће тај орден додијелити сваком од 108 јунака који су дали живот за српске Кошаре. Он је, такође, најавио и да ће формирати одбор за изградњу централног спомен-обележја, којим би се очувало сјећање на 108 величанствених са Кошара, али и све друге који су дали свој живот бранећи слободу и независност Србије.

Борба са далеко надмоћнијим непријатељем

У борбама за Караулу *Кошаре*, које су трајале од априла до јуна 1999. године, погинуло је 108 припадника Војске Југославије и најмање 200 припадника Ослободилачке војске Косова. ОВК је имала подршку регуларних јединица албанске војске и авијације НАТО-а.

Караула је лоцирана на обронцима Проклетија, недалеко од Ђаковице и Дечана. У том тренутку на фронту је било нешто више од 100 припадника граничних јединица ВЈ, а због жестоких напада из ваздуха, али и диверзија ОВК, већа помоћ није могла одмах да стигне. Послије пада карауле, стигло је поја-

чање од више стотина припадника Војске Југославије из пјешадијских и специјалних јединица, тако да је линија фронта стабилизована 19. априла и није било већих помјерања до краја рата.

НАТО је, ради директне подршке јединицама ОВК око Кошара, у Албанију упутио 24 јуришна хеликоптера „апач“, пошто тадашње македонске власти нису дозволиле да ове летјелице буду смјештене на скопском аеродрому.

Уз хеликоптере, Американци су у Албанију као подршку послали и 6.200 војника, писао је тада *Вашингтон пост*. „Апачи“ стационарни у Албанији

никада нису употребљени у борби, пошто су, послуже у десетак ове летјелице, приземљени, а затим враћени у базу у Њемачкој.

Напад ОВК на Караулу *Кошаре* трајао је 67 дана.

Прислушкивањем радио-веза, Војска Југославије установила је да су артиљерију и минобацаче веома прецизно наводили људи који су говорили италијански и француски. Извијачи су на непријатељским униформама виђали италијанске, француске, турске и британске ознаке, као и ознаке Армије БиХ са љиљанима.

И ОВЕ ГОДИНЕ ОДРЖАНА ДВА СКУПА ПОСВЕЋЕНА ЖРТВАМА УСТАШКОГ ГЕНОЦИДА НА ЈАДОВНУ

ТИШИНА ГЛАСНИЈА ОД ЛЕЛЕКА, ТУГА ДУБЉА ОД ЗЛОГЛАСНИХ ЈАМА

ДАРКО ГАВРИЛОВИЋ
ИЗБОР: ГЛАС СРПСКЕ

Јадовно, мјесто мрачне историје цивилизације и смртоносни полигон за затирање српског сјемена. О Јадовну су исписане и испричане многе приче. Ниједна, међутим, не може бити толико добра и аутентична да би описала осјећај у српској души, која се поклања десетинама хиљада мученика. Зато су њихови потомци над јадовничким јамама смрти углавном ћутали.

Гробну тишину над Шарановом јамом, у чијој утроби од звјерске усташке руке 1941. године скончаше хиљаде Срба, надјачавале су само ријечи молитве и пламен свијеће, који је као да и сам показује отпор и пркос, одолијевао повјетарцу.

Емоције, питања, одговори, дилеме вртјели су се у зачараном кругу сваког од стотина људи који су у буквику око Шаранове јаме молили за смирај душе јадовничких страдалника, који ни седам деценија касније немају ни свог гроба, ни свог крста. Баш зато је над вратима Шаранове јаме, која и данас крије кости српских новомученика, за вријеме суботњег парастоса за 38.010 Срба побијених у комплексу усташких логора смрти Госпић–Јадовно–Паг успостављених за вријеме Независне Државе Хрватске, стајао један велики крст.

Као што је то мјесто посебно по суровости злочина и сумраку људског разума, и крст који је принесен жртвама носио је јединствену симболику. У Јадовно је стигао послуже осветљања у Храму Светог Саве у Београду. На раменима ходочасника стазом којом су ходили српски мученици пренесен је пет километара даље до јаме под Гргиним бријегом гдје ће остати да стоји као трајни свједок масовног злочина.

ПУТНИЦИ СНИМАНИ КАМЕРОМ

Јаке полицијске снаге биле су ангажоване за обезбјеђење скупа у Јадовну. Шест-седам километара прије спомен-подручја свако возило је заустављено, а осим узимања личних података, камером су снимљени сви путници. У спомен-подручју је било више десетина полицајаца и инспектора у цивилу, који су снимали сваки корак, док су фоторепортерима и камерманима провјеравали опрему.

ДОДИК: ТЕШКО ЈЕ ОПРОСТИТИ

Тешко је и опростити овакав злочин. Страдали су обични људи, али и они који су били дио националне елите. Италијани су у Другом свјетском рату због звјерстава усташа забранили комплекс концентрационог логора Госпић–Јадовно–Паг и то довољно говори само за себе. Ово је био пројекат тадашње НДХ, која је жељела да трећину Срба побије, трећину покрсти и трећину расели.

На челу колоне са крстом у рукама пристигли су видовданске литургије на Газиместану, којег је својевремено освештао упокојени патријарх српски Павле, био је Чедомир Ковач. Лице младића херцеговачких коријена са адресом у Бачкој Паланци није скривало дубоке емоције док је корачао стазом смрти његових предака.

– Велика ми је част да овом стазом носим часни крст. Помијешана су ми осјећања док се сећам наше браће и сестара који су пострадали од усташке каме. Даће Бог да се сваке године овде окупља све већи број младих који неће дозволити да се ућукују жртве страдалног народа у Јадовну и другим српским страстиштима – рекао је Ковач.

Својих предака који су прошли голготу у Јадовну присјећали су се и чланови породице Момчићевић из Бањалуке. На ободу Шаранове јаме мајка двојма кћеркама и сину причава злу судбину.

– Овдје су убијена два брата мог дједа. Одведени су са Влашића са још педесетак људи у најбољим годинама. Позвали су их да иду на радну акцију и да понесу алат. Одведени су у Травник, а тек касније се сазнало да су завршили у Јадовну. Само неколико људи је успјело да побјегне од смрти. Прије двије године смо им поставили и спомен-плочу у цркви Светог пророка Илије у Витовљу. Не знам шта да кажем на овом мјесту, највише ћу рећи ако ћутим – рекла је Момчићевићева.

Као симбол антифашизма борбе у Јадовну је могла да се види свезана застава РС и Русије у рукама времешног Новосађанина Николе Алексића који је на челу Патриотског блока Србије.

– Прије неки дан смо били на Газиместану, а сада смо дошли овдје да обиљежимо страдање српског народа, јер народ без историје и сјећања на сво-

ју историју је осуђен на нестанак. Људска дужност је осјећање пијетета и због тога сам данас овдје – каже Алексић.

Дане сјећања на Јадовно 1941. године и 76 година од страдања у комплексу логора Госпић–Јадовно–Паг организовало је Удружење Јадовно 1941, чији је председник Душан Басташић рекао да је истовремено тужан и поносан, јер се налази на српском страстишту и види никад већи број људи у бијелим мајицама са натписом „Јадовно“.

– Ова бијела боја на нашим мајицама показује да овдје долазимо без мржње и чиста срца пуног љубави да се помолимо за своје сународнике и српске новомученике, који страшно пострадаше на овом мјесту рајске природе, а, у ствари, на тако страшном мјесту. Када се вратите кућама и својим породицама, говорите шта сте овдје видјели и помозите да објелоданимо јадовничку истину и сачувамо сјећање на наше српске новомученике и то сјећање преносимо у трајно памћење – истакао је Басташић.

На подручје Јадовна, подсјетио је, довођени су углавном Срби, али и Јевреји са простора цијеле БиХ, нарочито Хрватске, али и из Срема јер је из Сремских Карловаца одведена интелектуална елита.

– Једна хиљада је велика, а 38.000, колико је доказао професор Ђуро Затезало, страشان је број. И нису само они жртве, већ и нерођена дјеца и потомци ових мученика. Ми који не знамо шта је то дједово кољено, шта су стричеви и ујаци. Долазимо овдје јер немамо гробова наших најмилијих на којима бисмо могли да упалимо свијеће него их палимо по јамама, нити им дижемо крстове по гробљима, већ заједничке као што је овај пред вама – додао је Басташић у дирљивом обраћању на Велебиту.

Иза блатњавог макамског пута у Јадовну су остали суморна прошлост и језиви бројеви страдалника у првом организованом ликвидационом комплексу усташких логора намијењених уништењу Срба и Јевреја у тадашњој НДХ.

САВАНОВИЋ: ИДЕОЛОГИЈА СМИШЉЕНА У 19. ВИЈЕКУ

Чињеница да су убијана и дјеца говори да су имали намјеру да биолошки униште српски народ. Идеологија те политике осмишљена је у 19. вијеку, а реализована у периоду од 1941. до 1945. године, а од 1990. до 1995. године била је да протјерају Србе преко Дрине, али једина гаранција и заштита је српски народ и Република Српска.

» Младен Иванић, Милорад Додик, Миленко Савановић

Пуповац: Од државе очекујемо да уклони усташки поздрав

Комеморација у организацији Српског народног вијећа (СНВ), Координације јеврејских општина у Хрватској, Епархије горњокарловачке и Савеза антифашистичких бораца и антифашиста одржана је 24. јуна 2017. године код централног споменика код Шаранове јаме, једне од 32 јаме на Велебиту у које су усташе бацали своје жртве, саопштено је СНВ.

Председник СНВ Милорад Пуповац истакао је да је ово мјесто било једно од најстрашнијих у Другом свјетском рату.

Према његовим ријечима, овдје се људи нису скупљали на радјер није било ни погона, ни насеља, само жица, чувари и заточеници, а идеја слободе 1940-их укаљана је усташком идеологијом којој је било најпрече да људе лиши њихових живота, слободе и идентитета.

– Окупили смо се да кажемо „не“ таквој идеји, али и да покажемо да смо спремни да се раме уз раме боримо за другачије идеје државе и слободе. Ово мјесто и окупљање не смије бити средство мржње, посебно не према братском хрватском народу који нити је подржавао нити стајао уз тај покрет и ту државу – какао је Пуповац.

Он је истакао да СНВ од државе очекује да омогући оваква окупљања и комеморације жртвама, али и да се уклони плоча с усташким поздравом у Јасеновцу.

– На том мјесту не може бити натпис „За дом спремна“ и нема закона који у Хрватској и Европи то може озаконити – поручио је Пуповац. Он је подсјетио да је у Јадовну убијено 70 свештеника и двојица владика СПЦ, као и браћа Војина Бакића, отац Славка Голдстена и још десетке хиљада недужних људи.

Окупљенима се у име организатора обратио Младен Матијашец, потпредседник Заједнице удружења антифашистичких бораца и антифашиста Града Загреба и Загребачке жупаније, који је подсјетио на злочине који су над недужним људима почињени на том мјесту.

– Антифашистичка борба опрала је лагу коју је нанјела усташка држава, ослободила је земљу и из темеља промијенила друштвену основу. Мртви нам не дозвољавају да ћутимо и зато их морамо комеморирати и борити се за вра-

ћање друштва социјалне једнакости – рекао је Матијашец.

Огњен Краус, председник Координације јеврејских општина РХ, подсјетио је да је у Логору Јадовно страдало на хиљаде жртава само зато што су по законима Независне Државе Хрватске били другачији.

– Јадовно је било један од најстрашнијих логора у Другом свјетском рату. Ту је страдало на десетине хиљада људи, а то је учинила НДХ, која се данас релативизира. До када ћемо се у исто вријеме клањати крвницима и жртвама крвник. Постављам то питање председници, премијеру и председнику Сабора – поручио је Краус.

Скуп у Јадовну присуствовао је неколико стотина људи из цијеле Хрватске. Парастос је служио јеромонах Павле, игуман манастира Ораховица у Епархији славонској, а саслуживали су свештеници из Епархије горњокарловачке.

Молитву за жртве одржао је рабин Луциано Моше Прелевић, а вијенце су положили делегације Хрватског сабора на челу са заступником Маријаном Кустићем, хрватске Владе на челу с Невенком Бенић, ЈУСП-а Јасеновац на челу са в. д. равнатељем Ивом Пејаковићем, Амбасаде Републике Србије с амбасадорком Миром Николић, као и Личко-сењске жупаније, СНВ-а, Савеза антифашистичких бораца, 6. Личке пролетерске дивизије и Координације јеврејских општина.

ТАНЈУГ

ОДРЖАН ЦРКВЕНО-НАРОДНИ САБОР У МАНАСТИРУ ДОЊА БИШЊА

11. 6. 2017. Трећи црквено-народни сабор у Манастиру Пресвете Богородице у Доњој Бишњи код Дервенте одржан је на празник Недјеље свих светих, односно на Петровске покладе.

Свету архијерејску литургију служио је умировљени владика Константин, уз саслужење монаштва и свештенства. Он је пренио окупљеним вјерницима благослов и поздраве од новоизабраног митрополита дабробосанског Хризостома.

СРНА

ВИДОВДАН У МАНАСТИРУ ЛАЗАРИЦИ

28. 6. 2017. Вјерни народ далматинског Косова традиционално се окупио у манастиру Лазарици да би на овом светом мјесту заједно са својим епископом прославили један од најзначајнијих празника у српској историји – Видовдан. Епископ далматински, новоизабрани епископ зворничко-тузлански, Фотије служио је том приликом свету архијерејску литургију, заједно са свештеницима Епархије далматинске. Осим мјештана, овај велики празник у Лазарици окупио је вјернике из разних крајева Далмације, а међу њима и многе званичнике. За све њих припремљен је пригодан културно-умјетнички програм, као и трпеза љубави.

СПЦ.РС

ДУХОВСКИ ПОНЕДЈЕЉАК У БИСКУПИЈИ

5. 6. 2017. Епископ Фотије служио је свету архијерејску литургију у Храму Свете Тројице у Бискупији. Након литургије, у обновљеном парохијском дому приређена је трпеза љубави за све присутне.

СПЦ.РС

СВЕТА ЛИТУРГИЈА И ПОМЕН У ГАБЕЛИ

25. 6. 2017. У Габели је служена света литургија и помен за пострадале Србе у Другом свјетском рату. Велики број Срба из Чапљине и Метковића, од чега из саме Габеле сто тридесет и осам мушкараца и двије жене, у року од неколико дана пред Видовдан 1941. године, усташе су одвеле и бациле у јаму Опузен под Тополама. Они су 1946. године пренесени из јаме у гробницу поред Храма Успења пресвете Богородице у Габели, на којој је послужена служба одржан парастос. Свету литургију и помен служио је парох метковачки Борис Чоловић, јеромонах Марко, сабрат манастира Завала и парох чапљински јереј Марко Гојачић, а уз присуство бројних потомака пострадалих, који се сваке године сабирају да обилеже годишњицу страдања својих најмилијих.

СПЦ.РС

ФОТО: Т. ЂОРЂЕВИЋ

БАНСТОЛ ПОСТАЈЕ ДУХОВНО САБОРНО МЈЕСТО КРАЈИШНИКА У СРБИЈИ

Владика Василије освештао споменик Крајишка суза

Вођена племенитом идејом да све крајишке жртве добију јединствен споменик Милена Чанковић, Личанка која живи у Швајцарској, је претворила свој сан у реалност. Њена књига *Дивани личких споменика* постала је најтраженије штиво међу Крајишницима, а сав приход од продаје Милена даровала је за градњу споменика *Крајишка суза*.

Споменик, заправо само један његов дио, открио је 3. јуна на Банстолу осмогодишњи дјечак Милош Богдановић, који је за ову прилику допутовао са родитељима и братом из Херцег Новог.

Како је објаснила Милена Чанковић ријеч је о најмлађем дародавцу за градњу споменика који је на тај начин хтио да се одужи свом дједу чије име са поносом носи, а који је доживио судбину сличну многим крајишким жртвама. Током богатог програма Милош је са много емоција казивао стихове пјесме "Личке јаме" и натјерао бројне присутне Крајишнике да бришу сузе са лица.

По ријечима Милене Чанковић, споменик *Крајишка суза* подигнут је на Бансто-

» ОТКРИЛИ СПОМЕНИК: Дјечак Милош Богдановић и Милена Чанковић

лу, фрушкогорском насељу, на размеђи три општине – Сремски Карловци, Инђија и Ириг – зато што већину житеља овог новонасталога насеља чине прогнаници из Лике, Крајине, Барање, са Кордуна, Славоније, делова Босне, и што се у овом насељу подиже црква "Благе Марије", прва црква посвећена жртвама злочиначких акци-

ја хрватске војске "Бљесак" и "Олуја".

– Преговарамо о куповини још једног земљишта у непосредној близини који би послужио за градњу Свјетског крајишког центра. У њему би био отворен музеј Крајине и ту би доводили нашу дјецу из дијаспоре да уче ћирилицу и кроз фолклор и разне културне манифестације

сачувају наше изворне крајишке обичаје – рекла је Милена Чанковић.

Аутор споменика је Димитрије Мирко Ђелић, вајар и фрескописац из Пригревице, а поријеклом из личног Радуча. Овај талентовани Пригревчанин је аутор споменика и палим борцима у Апатину, који се налази испред Храма Сабора Светих Апостола.

– Пратећи Миленину идеју о крајишкој сузи направљен је крст са орнаментичком цвијетних мотива који су карактеристични за Крајину. Направљен је од прилепског бијелог мермера, висок је 4,7 метара, а тежак 7,7 тона – рекла је Ђелић.

Он нам је открио да је постамент са стубовима завршен и да се тренутно налази у манастиру Велика Ремета код игумана Стефана. По његовим ријечима, споменик ће бити у завршној фази постављен на пространије мјесто и потребно је само да се уклеше текст који још није сасвим прецизиран.

Споменик је, уз присуство уз присуство многобројног свештенства и неколико стотина Крајишника, освештао владика сремски Василије. Међу гостима је био и замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону у Скупштини Србије Миодраг Линта.

Споменик *Крајишка суза* налази се поред темеља будуће цркве Благе Марије посвећене жртвама Олује. Ријеч је о јединственој цркви коју Срби граде у руском стилу.

У богатом културно-умјетничком програму наступили су: група Тронежа, КУД Петрова Гора, КУД Челинац, женска пјевачка група Банија, КУД Крајина, Огњиште Пригревица, КУД Марко Орешковић Бачки Грачац, као и пјесници Влада Ђурковић, Дуја Ђаковић, Никола Корица, Ранка Срдич, Гордана Декић и многи други...

ТРИФКО ЂОРЂЕВИЋ

» Бранко Грчић (други слијева), Драган Дивјак, Миодраг Линта, Јово Добријевић и Миле Шапић

ОДРЖАН 27. ЈАЊСКИ САБОР У МАНАСТИРУ ГЛОГОВЦУ КОД ШИПОВА

Вјековни чувар духовног идентитета јањских Срба

У манастиру Глоговцу, недалеко од Шипова, 11. јуна 2017. године, одржан је 27. Јањски сабор, на којем се окупило мноштво православних вјерника. Свету архијерејску литургију у Храму Светог Великомученика Георгија у манастиру Глоговцу служио је новоизабрани митрополит дабробосански Хризостом, а саслуживали су му епископи далматински Фотије и бихаћко-петровачки Атанасије. Након свете литургије приређен је богат културно-умјетнички програм.

Манастир Глоговац одувijek је био средиште духовног живота Срба са подручја Јањске висоравни. На овом мјесту православни Срби окупљали су се вијековима.

– Сваки пут кад дођем, нешто ново и нешто лијепо се сагради, тако да сам одушевљен стварима које се дешавају – каже Дарко Миличић, прослављени кошаркаш.

– Манастир Глоговац је наше велико наслеђе. Васкрсава заједно са својим народом – прича игуман Теофил, настојатељ манастира Глоговац.

Јањски сабор од 1991. године окупа у порти глоговачког манастира мноштво православних вјерника, који, долазећи са разних крајева, свједоче своју православну вјеру, али и оданост родном Јању.

– Јањ је поново мјесто гдје се радо долази и у којем се живи. У њега долазе чести људи – каже епископ бихаћко-петровачки Атанасије.

– С поносом се Српска црква сјећа ове висоравни, вјерника који су дали толико свештеника, монахиња, монаха, светих мученика, праведника и зато се радујем да будем

МАНАСТИР ГЛОГОВАЦ

Глоговац је мушки манастир који се налази селу Бабићи, око 20 километара јужно од Шипова. Смјештен је у прелијепом амбијенту, у клисури ријечице Глоговац на Јањској висоравни. Кроз своју историју више пута је рушен. Према народном предању, на овом мјесту постојао је стари средњовјековни манастир из раног XIV вијека. Сматра се да је манастир задужбина српског краља Милутина. Турци су 1463. године Глоговац запалили и порушили. Обновљен је у другој половини XIX вијека када је дограђена купола која до тада није постојала. Запаљен је од стране усташа током Другог свјетског рата. Црква је обновљена 1965. године, а реконструкција манастира је извршена у периоду од 1999. до 2005. године, када је изграђен и конак. Радови на уређењу манастирског комплекса још увијек трају. Код манастира Глоговац одржава се традиционална духовна и културна манифестација Јањски сабор, прве недеље после Духова. Манастирска црква је посвећена Светом великомученику Георгију.

са вама – ријечи су новоизабраног митрополита дабробосанског Хризостома.

Јањски сабор, 27. по реду, окончан је игром и пјесмом, а са сабора је поручено да ће манастир Глоговац и даље чувати и сачувати духовни идентитет јањских Срба.

По окончању културно-умјетничког програма у манастирској порти уприличена је трпеза љубави за званице и сав вјерни народ.

Присутним гостима се поред владике Фотија обратио и начелник Општине Шипово Милан Ковач, који је у име општине дао подршку у обнови манастира Глоговац и захвалио се свим досадашњим добротворима манастира Глоговац од којих су најзначајни Младен Милановић и Милан Марјанац. Овогодишњем Јањском сабору присуствовали су начелници општине Петровац, Дринић, Језеро, Источни Дрвар и Српски Купрес, генерали МО и ОС БиХ из Касарне Козара и многе друге личности и привредног и јавног живота Шипова и околине.

СПЦ/РТРС

ВЛАДИКА ГРИГОРИЈЕ СЛУЖИО СЛАВСКУ ЛИТУРГИЈУ У САБОРНОМ ХРАМУ СВЕТЕ ТРОЈИЦЕ У МОСТАРУ

ЈЕДИНСТВОМ И ЉУБАВЉУ ПОДИЖЕМО ХРАМ

Храмовна слава – Свете Тројице прослављена је у Саборном храму у Мостару, чија обнова траје већ седам година.

– За довршетак храма потребни су јединство и љубав – истакао је владика Григорије, током празничне службе. Обнова порушеног мостарског храма требало би да буде, како се очекује, готова до 2019. године, када се прославља 800 година од оснивања Епархије захумско-херцеговачке и приморске.

– Када се ради црква, у коју се улаже огроман новац и труд, потребна је љубав људи. Ако ње нема – рекао је владика

Григорије – узалуд је камење, које може да изгледа величанствено.

– Те двије ствари су повезане: храм и јединство међу људима. Ако хоћемо да изградимо храм, треба нам јединство, ако хоћемо јединство треба нам храм. Једно без другог не може – истакао је владика.

Посебну тежину Саборни храм, који је запаљен и миниран прије двадесет пет година, има за српске повратнике. Без донација, обнова имања тече споро.

– Свим срцем живимо за тај дан да се овај храм обнови. Ја сам се овдје, као дијете, крстио – каже Драган Чорлија. Завршетак и освећење храма очеку-

је се 2019. године, када ће бити обиљежено осамсто година Епархије, коју је основао Св. Сава.

– Надам се да ћемо завршити и школу, те да ће и живот Срба у Мостару бити знатно бољи него што је данас – истакао је владика Григорије.

Осим домаћих институција и појединаца помоћ у обнови, уз договор са институцијама Републике Српске, пружила је и Влада Србије.

– То само показује нашу бригу о нашим сународницима, гдје год да живе. На исти начин се опходимо према свима, без обзира да ли живјели у Мађарској или Хрватској, никога не запостављамо – навео је Ненад Иванишевић, државни секретар у Министарству рада Србије.

Милимир Вујадиновић, посланик у Народној скупштини Србије, изразио је задовољство због обнове храма и присуства крсној слави. Поред бројних вјерника из Мостара, долине ријеке Неретве и сусједних општина, слави Саборног храма у Мостару присуствовали су изасланици председника Републике Српске и Владе, херцеговачких општина, федералних и кантоналних институција и донатори.

СРНА

НЕВЕН МАРИНКОВИЋ И АЛЕН МАРИЋ ОДЛИКОВАНИ ЧИНОМ ПРОТОНАМЈЕСНИКА

25. 6. 2017. Епископ Атанасије уз саслужење протојереја-ставрофора Петра Миловца, пароха оштрочког, јереја Невена Маринковића, пароха старомајданског, јереја Алена Марића, пароха санског, и протођакона Николе Перковића служио је свету архијерејску литургију у селу Копривна код Оштре Луке. Похваљујући рад свештеника и вјерног народа, епископ Атанасије одликовао је пароха старомајданског јереја Невена Маринковића чином протонамјесника. Владика је пароха санског јереја Алена Марића одликовао чином протонамјесника. – Ово је признање њима, али и вјернима ових парохја на изградњи црквеног живота и овог нашег простора – нагласио је владика Атанасије у својој поруци окупљеном народу.

За угледне званице свештеник Невен Маринковић приредио је трпезу љубави у своме дому. Захваљујући на указаном повјерењу и части, свештеници су епископу уручили скроман поклон као знак пажње и молитвеног сјећања.

ИЗВОР: ЕПАРХИЈА БИХАЋКО-ПЕТРОВАЧКА

ВИДОВДАНСКЕ СВЕЧАНОСТИ У ТЕЊИ

Поводом празника Светог мученика кнеза Лазара и свих српских мученика – Видовдана, у Тењи је, у периоду од 18. до 28. јуна 2017. године, одржана духовна и културна манифестација под називом Видовданске свечаности. Први дан Видовданских свечаности одржан је 18. јуна, у 2. недељу по Духовима. Литургију су богослужили надлежни пароси, протонамјесници Драгослав Шалајић и Ненад Лазиф, као и парохјски ђакон из Даља Предраг Јелић, који је ове године довео вјероученике из Даља да учествују у дјечјим играма. Дјеца су имала прилику такмичити се у набацивању потковице, повлачењу конопца, преношењу воде у чашама и у пикаду. После проглашења побједничког тима ученицима су подијелене симболичне награде, а дружење је настављено уз послужење у црквеној сали.

У 3. недељу по Духовима, 25. јуна, у црквеној сали одржано је предавање на тему Света земља и силазак Благодатног огња, које је присутнима одржао пречасни протонамјесник Ненад Кесоња, парох пачетински, а на основу личног доживљаја током недавне посјете светој земљи. На празник Видовдан, 28. јуна, свету литургију богослужили су тењски пароси, а служио је протонамјесник Ненад Лазиф. При свршетку литургије учињен је парастос свим пострадалим војницима и војсковођама од боја на Косову до данашњих дана. Том приликом поменута су имена свих погинулих мјештана Тење у одбрани својих огњишта.

СПЦ/РС

НАСТАВЉЕНА ОБНОВА ХРАМА У БОРОВУ

Милошћу Божјом и у славу његову, почетком јуна мјесеца текуће године настављени су радови на генералној обнови Светог храма у Борову. Наставак овог великог и значајног обновитељског подухвата за вјерни народ Борова омогућен је захваљујући прилозима вјерника, значајним средствима приложеним од стране Општине Борово, као и средствима добијеним од ресорних министарстава Републике Хрватске и Републике Србије. У ранијој фази обнове храма у потпуности је измијењена кровна конструкција, уз извршење пратећих лимарских радова, те постављен нови цријеп. Такође, урађена је стабилизација храма, ојачавањем структуре зидова и сводова. У плану је да се постојећа капа торња (луковица) замијени новом, електрификација звона, као и постављање новог сата.

СПЦ/РС

САША ПАВЛОВ, ГРАДОНАЧЕЛНИК ПАНЧЕВА, СМАТРА ДА ЋЕ СЈЕВЕРНА ПОСЛОВНО-ИНДУСТРИЈСКА ЗОНА ДОНИЈЕТИ ЕКОНОМСКИ ПРЕПОРОД

Саша Павлов, градоначелник Панчева, у разговору за *Српско коло* каже да је незапосленост један од највећих проблема у Србији па тако и у Панчеву. Зато је за градску управу најприоритетнији задатак обезбјеђење услова за развој привредних субјеката и отварање нових радних мјеста. По његовим ријечима, у последње двије године град убрзано ради на инфраструктурном опремању Сјеверне пословно-индустријске зоне, гдје се очекују нове инвестиције.

● **Све општине покушавају анимирати инвеститоре да улажу у њихову средину. Које су предности Панчева?**

– Геостратешки изузетно повољна локација за економски развој, развијена инфраструктурна логистика, везе са коридорима 7 и 10, лука на Дунаву, близина двају највећих градова: Београда и Новог Сада, мрежа потенцијалних добављача са великим бројем малих и средњих предузећа, високо квалификована радна снага.

● **Шта то конкретно значи?**

– Сјеверна пословно-индустријска зона само је 18 км удаљена од Београда, 38 км од Међународног аеродрома *Никола Тесла*, 5 км од центра Панчева, 8 км од Луке Дунав. Зона је обухваћена Генералним урбанистичким планом и плановима генералне регулације у оквиру које град Панчево има 75 хектара земљишта у свом власништву. Важно је рећи да је у питању неизграђено грађевинско земљиште које излази на државни пут II реда Ечка–Ковачица–Панчево, у непосредној близини је међународна железничка пруга Београд–Панчево–Вршац–Румунија. Ова зона има изузетан положај зато што су се изградњом Моста *Михајло Пуйин* створили услови за изградњу државног пута првог реда М24, који ће непосредно тангирати Сјеверну индустријску зону. М24 ће представљати везу Београда и Новог Сада и повезаће се са правцем магистралног пута ка Вршцу – граници са Румунијом.

● **У којој мјери су ријешени инфраструктурни проблеми и на чему ћете највише радити у предстојећем периоду?**

– Приоритетни пројекат је изградња *Пошамашкој колектор* – градској фекалној колектор од Луке Дунав до Сјеверне пословно-индустријске зоне са реконструкцијом црпне станице у Луци Дунав, дужине око 8 км, за који је израђена пројектно-техничка документација, а чију израду је суфинансирао Министарство привреде. Важно је истаћи да ће изградња *Пошамашкој колектор* омогућити затварање септичких јама, чиме ће се спријечити загађивање земљишта, подземних и површинских вода и повећати квалитет живота грађана. Реализација овог пројекта представља и предуслов за комплетно инфраструктурно опремање и развој нове Сјеверне пословно-индустријске зоне, а ЈКП *Водовод и канализација* Панчево ће омогућити прикључење нових корисника и повећати поузданост система градске канализације. Комплетна реализација ових двају пројеката од капиталног је значаја за будући развој града Панчева јер омогућава даље правце развоја стамбених и пословних зона града, а циљ пројекта доприноси реализацији приоритетних циљева, који су дефинисани у националним и регионалним стратегијама, као и у Стратегији развоја града Панчева 2014–2020. Према пројекту за грађевинску дозволу *Градски фекални колектор од Луке Дунав до Сјеверне индустријске зоне са реконструкцијом црпне станице у Луци Дунав* укупна вриједност

Панчево мора искористити изузетан географски положај

пројекта износи 4.196.880,60 евра. Вријеме потребно за реализацију пројекта зависи првенствено од динамике обезбјеђења финансијских средстава. Пројекат се може реализовати у цјелости у року од 12 мјесеци када се обезбједе неопходна средства. У овом тренутку Одлуком о буџету града Панчева за 2017. годину планиран је дио средстава – средства кредита из 2017. године, којим би Град у складу са својим финансијским могућностима започео изградњу *Пошамашкој колектор*, реализацијом прве фазе, односно само мањег дијела трасе колектора која би омогућила прикључење секундарне канализационе инфраструктуре Сјеверне индустријске зоне на градски канализациони систем. Поред изградње *Пошамашкој колектор*, веома важан инфраструктурни пројекат је водоснабдијевање сјеверних села. У току је изградња магистралног водовода Панчево–Јабука–Глогоњ, средствима КфВ

банке, чиме ће сјеверним селима бити обезбјеђена здравствено исправна вода за пиће из градског водовода.

● **Које су најзначајније културно-историјске манифестације?**

– Најзначајније културно-историјске манифестације су: *Бијенале визуелних умјетности*, *Панчевачки џез фестивал*, *Панчевачки филмски фестивал*, *Класик фестивал*, *Етно-ком фестивал*, *Ликовна колонија Делиблашки џасак*, *Дани Вајферџа*, *Мајски дани књије у Панчеву*, *Екс-шејшар фестивал* и *Жисел*.

● **Да ли Панчево има туристичке потенцијале и у којој мјери их искористава?**

– Туристички потенцијали града прије свега се огледају у манифестационом туризму у области културе, етно манифестација и спорта. У Панчеву се одржава преко 70 манифестација од којих се велики број одвија у приобаљу и на ријечи: обиљежавање *Дана Дунава*, *Дана Тамиша*, *Еко-реја*

БРАТСКЕ И ПОСЛОВНЕ ВЕЗЕ

Панчево је збртимљено са градовима и општинама Булоњ Бјанкур, Занштад, Решица, Куманово, Приједор, Неаполис-Сикис, Мркоњић Град, Бела Слатина, Михаловце, Боњхад, Воскресенск и Ступино, као и са провинцијом Равеном. Сарадња са братским градовима мијењала је и форму и интензитет у прошлости, па је тако са неким одржаван континуран контакт, док са неким градовима након формалног братимљења даљих контаката није било. Ова сарадња се углавном остваривала путем културне размијене, као и кроз међусобне посјете званичника за важне градске или државне празнике. Након 2000. године дошло је до наглог обнављања и интензивирања сарадње, која је због санкција обустављена током деведесетих, углавном са градовима из западне Европе, и то у виду бројних донација, најприје, а потом и кроз реализацију пројеката финансираних из државних или европских фондова. По том критеријуму од свих градова убједљиво се може изводити сарадња са провинцијом Равеном, са којом је братимљење управо и успједило као резултат вишегодишњег рада на озбиљним пројектима из области заштите животне средине (да поменемо највеће пројекте: први градски аутоматски мониторинг ваздуха у држави, електрично острво – вјетрогенератор и возила на струју, санација сточног гробља, учешће у реконструкцији Народне баште). И коначно, током последњих пар година економске прилике утицале су и на ову област, па су и међусобни контакти рјеђи. То значи да је обиљежавање градских и државних манифестација скромније и са мање званица из иностранства. Са друге стране, Град Панчево интензивно сарађује са неким другим градовима у окружењу, преваходно са румунским – Темишвар, Карансебеш, Клуж, преко прекограничних пројеката, у којима је заједнички интерес био основ сарадње, а не статус збртимљених градова.

ПРОГНАНИ СРБИ ДАЛИ СУ ПУН ДОПРИНОС РАЗВОЈУ ПАНЧЕВА

Панчево је постало нови дом и многим протјераним Србима деведесетих година прошлог вијека. Да ли је и у којој мјери избјегличка популација утицала на развој општине?

– Од избијања ратних сукоба у бившој Југославији град Панчево се активно укључио у збрињавање избјеглица. Када су почеле да пристижу прве избјеглице из западне Славоније 1991. године, почиње и наша помоћ која се састојала у прихвату, збрињавању и смјештају. Отворен је Колективни центар 15. јуна. 1992. да би се помогло лицима која нису имала гдје да се смјесте. У свим програмима који су

били доступни Граду узето је учешће и трудили смо се да максимално помогнемо избјегличкој популацији. Крајем 1995. у Панчеву је било око 15.000 избјеглица из Републике Хрватске и Републике Босне и Херцеговине. У том тренутку око 15% укупног становништва биле су избјеглице. Већина ове популације се интегрисала у нову средину, а својим радом и залагањем сваки појединац је дао свој допринос развоју нашег града. Пошто је ријеч о људима који веома држе до своје традиције, они су своју посебност и културу сачували кроз завичајна удружења чији рад и пројекте Град Панчево подржава путем јавних конкурса.

УСКОРО 8 СТАНОВА У ГЛОГЊУ

Регионални стамбени програм за град Панчево, који је у завршној фази, одвија се кроз пројекте као што су додјела монтажних кућа. До сада је додијељено 15 монтажних кућа. Такође, откупљено је 14 сеоских кућа, а у припреми је додјела средстава за опремање и адаптацију кућа, у износу од 1.500 евра. У оквиру наведеног програма у току су два пројекта додјела грађевинског материјала. Максимална вриједност пакета износила је 9.500 евра, а до сада су додијељена 32 пакета. У току је припрема пројекта за изградњу станова. Планира се изградња зграде са 8 стамбених јединица унасељеном мјесту Глогоњ.

Ша Тамиш–Ојово, *Сиђи до реке*, *Пливање за часни крст*, *Музичко лето*, *Рејата њо делти Тамиша*, *Дунав се улива у Тамиш*, *Фестивал олд шајмера*, *Међународ ни мошо скуј*, *Панчевачки карневал*, *Злајни коћилић*, итд. Такође, Европска бицикличка стаза *Еуровело 6* пролази директно поред локације пристана на Тамишу. Кроз пројекат *Партиципационо буџетирање* град Панчево је набавио туристичко пловило – „катамаран” у циљу обogaћивања туристичких садржаја града који су везани за ријеке.

● **Какви су услови за развој спорта у Панчеву?**

– Град Панчево у сарадњи са Јавним комуналним предузећем Младост Панчево, које је задужено за управљање и одржавање спортских објеката и терена на територији града, и Спортским савезом Панчева остварује значајне резултате на побољшању услова за развој спорта у Панчеву. Одлукама о буџету града Панчева планирана су средства која унапређују спорт, како у самом граду, тако и у насељеним мјестима. Посебан акценат стављен је на предшколски и школски спорт, спорт особа са инвалидитетом и спортска рекреацију. Организације у области спорта, посебно оне које се баве врхунским спортом, препознате су од стране града у смислу да су за развој врхунског спорта створени посебни услови, како стварања што бољих услова за бављењем спортом, тако и у финансијској подршци. Поред свега наведеног, Град у сарадњи са Спортским савезом Панчева, а све у циљу афирмације и развоја спорта, реализује низ манифестација које су подржане од стране Министарства омладине и спорта и Покрајинског секретаријата за спорт и омладину. **Т. ЂОРОВИЋ**

ВОЈИН ГУШИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК ОДБОРА РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ЗАМЈЕНИК ПРЕДСЈЕДНИКА БОРАЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Изреку да „срећа прати храбре“ потврдила је и судбина Војина Гушића, борца Првог батаљона славне Невесињске бригаде. Он је 29. јула 1992. године на Брстанику рањен од распрскавајуће потезне мине коју су поставиле муслиманско-хрватске снаге. Главу је сачувао, али је остао без десне шаке и потколенице. Са истим жаром са којим се борио за Републику Српску, овај кршни Херцеговац као председник Одбора ратних војних инвалида и замјеник председника Борачке организације Републике Српске (БОРС) покушава да се избори за права својих ратних другова.

– БОРС је најбројнија организација која данас има 138.800 чланова. Регистровани смо у свим општинама и градовима Републике Српске. У оквиру борачке организације имамо Одбор ратних војних инвалида и Одбор породица погинулих бораца. Око 18.000 чланова чине чланови породица погинулих бораца, око 21.000 чланова чине ратних војних инвалида, док преостало чланство чине демобилисани борци.

● **Шта је са српским борцима који су остали да живе на територији Федерације БиХ?**

– Заступљени смо у три општине у Федерацији БиХ, тамо гдје има доста наших повратника, а то су Петровац, Гламоч и Дрвар. Боримо се и за њихов статус, а посебно је тешко у Сребреници.

● **Колико су данас борци заштићени у РС?**

– Чињеница је да смо једина организација која се помиње у Закону о правима бораца и то у три члана. Сам положај комплетне борачке популације доста је тежак из више разлога. Постоји разумијевање Владе око стамбеног збрињавања, рјешавања статусних питања, постепеног повећања инвалиднина. Међутим, највећи проблем је запошљавање. Добро знамо у каквом је стању привреда у РС, па и читавом региону. Сматрамо да је неопходно уз капитална улагања стимулирати покретање производње малих и средњих предузећа. Стално морамо подсјећати да су борци створили Републику Српску и природно је да је воле највише, док међу политичарима није мали број оних који нису учествовали у рату. Неки од њих су побјегли са бојног поља, а неки су постали и ратни профитери.

● **Да ли онда борци РС**

Нико не може да воли више Републику Српску од оних који су за њу крварили

ФОТО: Т. ЂОРОВИЋ

живљају повлашћен статус?

– Видјели смо кроз историју да је слично било и са ратним војним инвалидима и после Првог свјетског рата. Сјетимо се и тужне судбине српске хероине Милунке Савић, која је као ратни војни инвалид била приморана да ради као чистачица. Нажалост, историја се понавља.

● **Каква је ситуација са ортопедским помагалима?**

– Кад видим моју браћу параличаре, који су у колицима и користе пелене, уринарне катетере и остале ствари, иако сам дупли ампутирац, помислим да поред њих нисам инвалид. Ми ампутирци носимо протезе које нису ништа квалитетније од оних које су носили инвалиди после Другог свјетског рата. Срамота је што на сваких три или пет година да би добили неко помагало морамо изнова доказивати да смо инвалиди, као да ће нам израсти екстремитети поново или ко да ће неки параличар проhodати поново.

● **Да ли сте покушали наћи неко рјешење са надлежним?**

– Као председник Одбора инвалида код Министарства здравља и Фонда за здравствено осигурање заједно са инвалидима демонстративно смо враћали та ортопедска помагала Комисији у Бањалуци и

најавили протесте ако се не измијени закон и не поједностави процедура. Такође, имамо прилику да видимо да по свијету има људи чији је квалитет помагала такав да могу и да трче са њима, док се код нас по питању квалитета помагала ништа није помјерило деценијама уназад.

● **Постоје ли још неке ситуације које иритирају борце РС?**

– Срамота је да некад приликом обиљежавања неких датума представници борачке организације који су се борили за ову земљу немају достојно мјесто. Не може неки политички и партијски функционер бити важнији од бораца РС, па какву год функцију формално да обавља. Почасно мјесто треба да буде резервисано за преживјеле борце или породице погинулих бораца.

● **Да ли су заштићени ратни командати?**

– Као и борци, ни добар дио ратних команданага није довољно заштићен нарочито по питању судства и тужилаштва БиХ, као и тужилаштва Хагу, команданти нису имали адекватну заштиту од државе, ни правну, ни материјалну, као ни њихове породице које би њивим изручавањем остале буквално без средстава за живот. Република Српска и Србија су се према појединим командантима односиле као да нису бранили нашу државу.

● **Да ли је било покушаја да се помогне поменутим породицама?**

– Постоји фондација *Ломоћ*, која се бави прикупљањем материјалних доказа у корист наших оптуженика. Ова фондација, мада нема довољну помоћ државе, активно учествује у одбрани наших јунака и помаже их материјално колико може.

● **Невесиње ове године добија централно спомен-обилежје?**

САВЈЕСТ СРПСКЕ

● **Имате ли утисак да се борци и њихови проблеми злоупотребљавају посебно у вријеме изборних кампања?**

– Најважнија тековина Одбрамбено-отаџбинског рата је та што нам се није поновила 1941. година. Избјегли смо несрећу да удари брат на брата, Србин на Србина. Нико од политичара нема право да борце сврстава ни у лијеви ни у десни блок. Борци су крвљу платили стварање Републике Српске и нико нема право да тиме тргује. Борачка организација гарант је стабилности међу Србима и нећемо дозволити да се Срби дијеле. Борци су савјест Републике Српске.

– То је велика ствар. Идејно решење урадио је чувен вајар Живковић, а још 2001. године окончана је јавна расправа по овом питању. БОРС је активно учествовао у свему.

● **Зашто се онда тако дуго чекало?**

– Добијао сам разне одговоре, али углавном средстава није било. Предлагао сам да се организују донаторске вечери, јер су наши борци данас расути широм планете, али, нажалост, нисам имао подршку никога осим својих сабораца. Наше министарство сваке године расписује конкурс за спомен-обилежје, али није се довољно радило. Сада у градњи овог споменика учествује и Србија и надамо се да ће за Митровдан спомен бити окткривен.

● **Да ли су Митровданске битке у Одбрамбено-отаџбинском рату добиле право мјесто у историји српског народа?**

– И јесу и нису. Борачка

организација Невесиње је прије пар година нашем ресорном министарству и комисији при Влади презентовала обје Митровданске битке и комплетну документацију. Драго ми је да смо те двије битке и Невесињске пушке, нарочито другу и трећу за које се мање знало, успјели да прогуремо на републички ниво. На другој страни, треба напоменути да су битке попут Митровданске највеће у задњем отаџбинском рату. Није ми јасно зашто је је потребан проток времена да би биле у уџбеницима ако се добро зна шта је истина. Сматрам да то треба да уче дјеца не само у Републици Српској него и у Србији. Ми сваке године за Митровдан организујемо литерарне и ликовне радове на тему шта дјеца знају о Митровдану јер ту су учествовала многа браћа, очеви ученика. Невесињска дјеца су одлично упозната са Митровданаским биткама, али можемо да будемо задовољни тек онда када се ове историјске лекције нађу и у уџбеницима.

● **Помињали сте бројна раздорења бораца... Да ли би данас борци пронашли мотив да бране РС?**

– Борци јесу понекад кивни и можда некад кажу: „Не бих више никад узео пушку кад видим како нам нису дали ова права, нарочито право на рад.“ Ипак, мислим, а не дао Бог да дође до тога, да би у случају невоље прорадило опет христово срце у борцима Републике Српске. Моји Херцеговци никад не би дали вјеру „прађедовску“ ни огњишта нити да нам неко убија нејач, као што је рађено 1941–45. по херцеговачким јамама у Јадовну и Јасеновцу. Сигурно би опет стали на браник отаџбине.

● **Колико има дјеце палих бораца у РС?**

– На нивоу РС немам укупне податке, али по по-

следњим подацима у Невесињу живи 150 дјеце погинулих бораца, од тога је 50 на бироу, није запослено. Велики дио дјеце, на примјер, из мог Невесиња је отишао. Отишли су цијеле породице јер Невесиње је мало, привредно неразвијено, нема радних мјеста. На нивоу РС има више од 20.000 незапослених бораца, а само у Невесињу има око 1.000 незапослених бораца и неколико стотина инвалида.

● **Како коментаришете све већи број различитих невладиних организација која се позивају на заштиту борачких права?**

– Мислим да иза свих таквих организација постоји политичка позадина и покушај да се оствари неки лични интерес. У БОРС-у сви смо волонтери, бирамо се по чести и тражимо оне који имају времена да представљају организацију и иду на те састанке. Већина чланова новооснованих удружења најприје је била и у БОРС-у. Због неког неоствареног личног интереса или неког другог циља користе могућност да се у складу са Законом о удружењима и фондацијама организују, а за то је довољан потпис три појединца. У данашњем времену лако је наћи тројицу незадовољних, који нађу још мало људи, што отвара пут разним малверзацијама. Да се разумијемо, ја поштујем те људе као борце, али не поштујем карактер њихове личности. Многи су били на листама разних странака. То је ружно. Ми се у рату нисмо борили ни за једну странку, него за Републику Српску, за српски народ и за вјеру православну и треба и даље да останемо борци. Ако неко у БОРС-у не ваља, избори су сваке четири године и сваки појединац може да се смијени. Борци не раде за плату нити било какве додатке.

Т. ЂОРОВИЋ

СТРАНАЧКА ИЛИ НАСЉЕДНА ЗАПОШЉАВАЊА

● **Каква је ситуација приликом запошљавања?**

– Захтијевамо и тражимо право на рад за нашу дјецу погинулих бораца, ратних војних инвалида као и дјецу демобилисаних бораца. Наиме, најмлађи демобилисани борац по годишту већ има више од 40 година и мало који послодавац је спреман да га запосли. Јасно је да не можемо сви бити буџетски корисници, али шта може да уради борац РС који се нема гдје запослити. Нажалост, имамо страначко запошљавање и запошљавање, како бих га могао назвати, по породичном праву тј. насљедно запошљавање. Ако су родитељи запослени у некој институцији, посао чувају за своју дјецу. Тако да предност код запошљавања дјеце палих бораца најчешће остаје само слово на папиру.

КОЗАРЧАНИ СЕ ОКУПИЛИ У БЕОГРАДУ 41. ПУТ - ДОМАЋИН САБОРА ГРАД БАЊАЛУКА

Козарачки крај симбол је српске слободе

У Београду је 3. јуна 2017. године у Дому Војске Србије, у организацији Удружења Козарчана у Београду, одржан 41. сусрет Козарчана, учесника Народно-ослободилачке борбе, потомака, поштовалаца козарске епопеје и пријатеља легендарне Козаре!

Домаћин сусрета био је Град Бања Лука, а како обичај налаже, њихов представник Раденко Комљеновић, начелник Одјељења за привреду Бањалуке предао је симболе, пешкир и плоску, домаћину следећег сусрета, градоначелнику града Приједора, Миленку Ђаковићу.

ЧЕСТИТКЕ ПРИЈАТЕЉА

Међу многобројним писмима и телеграмима подршке Удружењу Козарчана посебно су издвојена и прочитана поздравна писма председника Републике Српске, Милорада Додика, градоначелника Бањалуке Игора Радојичића и министра индустрије, енергетике и рударства Петра Ђокића.

– Удружење покрива два града који окружују легендарну Козару, а то су Бања Лука и Приједор, као и пет општина: Градишка, Лакташи, Козарска Дубица, Нови Град и Костајница. Уз сталну сарадњу, помоћ и подршку градова и општина Поткозарја, Удружење се доста развило и напредовало. Данас чак трећину чланства чине пријатељи и поштоваоци Козаре, како их ми зовемо. То су људи који немају директне везе са Козаром, али су са нама и

» Председник Скупштине и УО: Рајко Срдјић и Раде Каралић

» Захвалница домаћину: Раде Каралић и Раденко Комљеновић

» Признање чувеном уметнику: Раде Каралић и Тихомир Станић

уз нас, и радује нас та чињеница. Жеља нам је, и на томе стално радимо, да привучемо што више младих, ученика, студената, девојака и младића, како би се кроз наше Удружење, поред његова веза са родним крајем у пјесмама и играма успоставиле што шире и тјешње везе на свим пољима културне, спортске, просвјетне, научне и привредне сарадње између Републике Српске и Србије – наводи председник Извршног одбора Удружења Раде Каралић.

Како је рекао председник Скупштине Удружења Рајко Срдјић, Удружење је обновљено 2008. године јер је првобитна форма секције 2. Крајишког одреда, партизанског одреда, због биологије година бораца, нестајала, па је у данашњим условима формирано Удружење, гдје осим бораца, којих нема још пуно, данас ту треба да буду сви који поштују НОБ, њихови потомци и пријатељи Козаре.

Домаћин овогодишњег су-

срета Раденко Комљеновић изразио је своје задовољство што има ту част да у име Града Бањалуке присуствује догађају.

– Ми не дијелимо Бањалучку и Београд, Републику Српску и Србију, то је један народ за нас, један простор и једна култура – рекао је он, додајући с поносом да је и сам потомак бораца са Козаре.

– Мој близак предак дигао је устанак на некадашњем Скендер Вакуфу, нажалост, нико није преживио Козарску битку, али нама је част што смо допринијели борби против фашизма – завршио је он.

Шта је ново у Приједору, сазнали смо од градоначелника Миленка Ђаковића

– С обзиром да је Приједор трећи по величини град у РС, са својих 100 хиљада становника представља најмултиетничкији град у цијелој БиХ. У посљедњих 13 година доста је урађено по питању инфраструктуре града, урађени су велики пројекти за водовод, канализацију и

путеве. Реконструисани су позориште и биоскоп, па је и понуда за младе широка – објаснио је Ђаковић и додао да им је стратешки план развој привреде и нових радних мјеста, а посебна тежња у будућности да Приједор постане универзитетски град.

Скупу Козарчана дала је подршку и делегација општине Костајница, замјеник начелника Горан Рабат и Владимир Ђопић, као и општина Градишка.

– Прошле године ми смо били домаћини скупа, а ове смо гости – рекао је начелник Зоран Ашић, који је говорио о актуелностима у својој општини навео да је сада у Градишкој току *Градишко лјето*.

– Желимо да искористимо позицију Градишке, која се налази на вратима БиХ и Српске, за привредни смјер развитка. У наредној години планирамо отварање двије привредне зоне, које ће привући више инвеститора. Циљ је да отворимо откупне центре, с обзиром да се станов-

ТИХОМИР СТАНИЋ: СВЕ ЗА ЗЕМЉАКЕ

Посебну Захвалницу за допринос у раду и афирмацији Удружења добио је Тихомир Станић, уметник, глумац, родом из Шешковаца, одрастао у Козарској Дубици, који је био у улози водитеља програма и рецитатора неколико пјесама, попут *Мала моја из Босанске Крупе* и *Херојева мајка*.

– Осјећам својом људском и завичајном обавезом да вечерас будем ту – рекао је Станић за *Српско коло*, говорећи о Удружењу, завичају и његовом значају за историју антифашистичке борбе.

– Увијек сам ту, некад мало закасним због представа, али стигнем на почетку или на крају – истакао је он и подсетио се планова да сними филм о Јасеновцу, који је прије 10 година започет, али због финансијске подршке институција која је потребна за овај пројекат, како је рекао, за сада ће сачекати.

ништво махом бави вођарством, односно производњом јабука – истакао је он и изразио очекивање да ће мост који треба да се гради на Сави код Градишке допринијети расту привредне гране ове општине.

У програмском дијелу вечери, а поводом 75 година Козарачке епопеје – Битке на Козари, председник Извршног одбора Удружења Раде Каралић уручио је *Захвалнице за велики допринос раду Удружења* представницима козарачких градова Бањалуке и Приједора, као и представницима козарачких општина.

ОБНОВА СПОМЕНИКА

Удружење Козарчана у Београду ускоро планира обнављање два споменика на Авали, посвећена 5. Козарачкој бригади, која је учествовала у ослобађању Београда, а подржаће и подизање споменика једином народном хероју из посљедњих ратова Милану Тепићу.

Скупу су присуствовали и бројни генерали: Миодраг

Панић, Зденко Дупланчић, Млађен Нишевић, а међу њима и најмлађи генерал у Војсци Србије Бојан Зрнић, делегација Секције бораца Козарачке битке из Новог Сада, затим Душан Ђаковић, замјеник председника општине Раковица, Ксенија Миланковић, замјеник председника Скупштине општине Раковица, академик Васкрсије Јањић, супруга народног хероја Милана Тепића Драгица Тепић, професори Београдског универзитета, доктори Милутин Козомара и Зоран Андрић и многи други.

У остатку вечери Козарчани су се забављали уз ојкачку групу из Приједора, мушку и женску, оркестар Зорана Караниколића и вокалне солисте Миру Караниколић и Милоја Бубоњу.

Завршни дио програма обиљежен је великим *Козарачким колом*, које су одиграли и отпјевали гости и сви учесници овог значајног традиционалног скупа.

БЕСНА ВУКОВИЋ

ТЕЛЕГРАМ ПРЕДСЈЕДНИКА РС

Председник Републике Српске Милорад Додик изразио је жаљење због немогућности присуствовања скупу и поздравно одржавање ове манифестације која његује традицију и обичаје народа Поткозарја, као и сјећање на славне битке и херојску борбу против фашизма у Другом свјетском рату, како је наведено у писму.

– Козара и козарачки крај су симбол слободе и живота, који су засијали и добили трајну вриједност у сусрету са својим антиподима оличеним у фашизму. Саборност и солидарност који су били водила нашег народа не само у то тешко вријеме, већ кроз историју, манифестујемо и данас. Сарадња козарачких општина и повезивање људи са ових крајева у Београду, и шире, наша су обавеза и према будућности – речено је у поздравном писму које је Козарчанима упутио градоначелник Бањалуке Игор Радојичић, који је био спријечен да присуствује скупу.

КОЗАРАЧКО КОЛО ДО КРАЈА ЖИВОТА

Посебно признање одато је борцима Народно-ослободилачког рата који су у службу борбе против фашизма и за ослобођење дали највредније – своје животе. Они који су живи свједоци, и најстарији Козарчани на скупу, пуковници Млађо Мајкић и Драган Машала, с поносом су истакли да ниједан сусрет земљака нису пропустили. Из села Деветаци и Прусци са Козаре отишли су са 17 година, у борбу за слободу.

– Било је то 1941. Тај народ се жртвовао у борби за голи живот – рекао је Драган Машала. Млађо Мајкић каже да је Козару напустио 1943. године када је са другом Титом дошао у Београд, гдје је остао да ради у Заштитној јединици Врховног штаба до 1978. године, до пензије.

– Порука Козарчанима је да остану досљедни идејама за које су се жртвовали њихови прајдедови – сложили су се обојица јуначких старина, један у 90, а други у 93. години живота, али не одустају од пјесме и *Козарачког кола*!

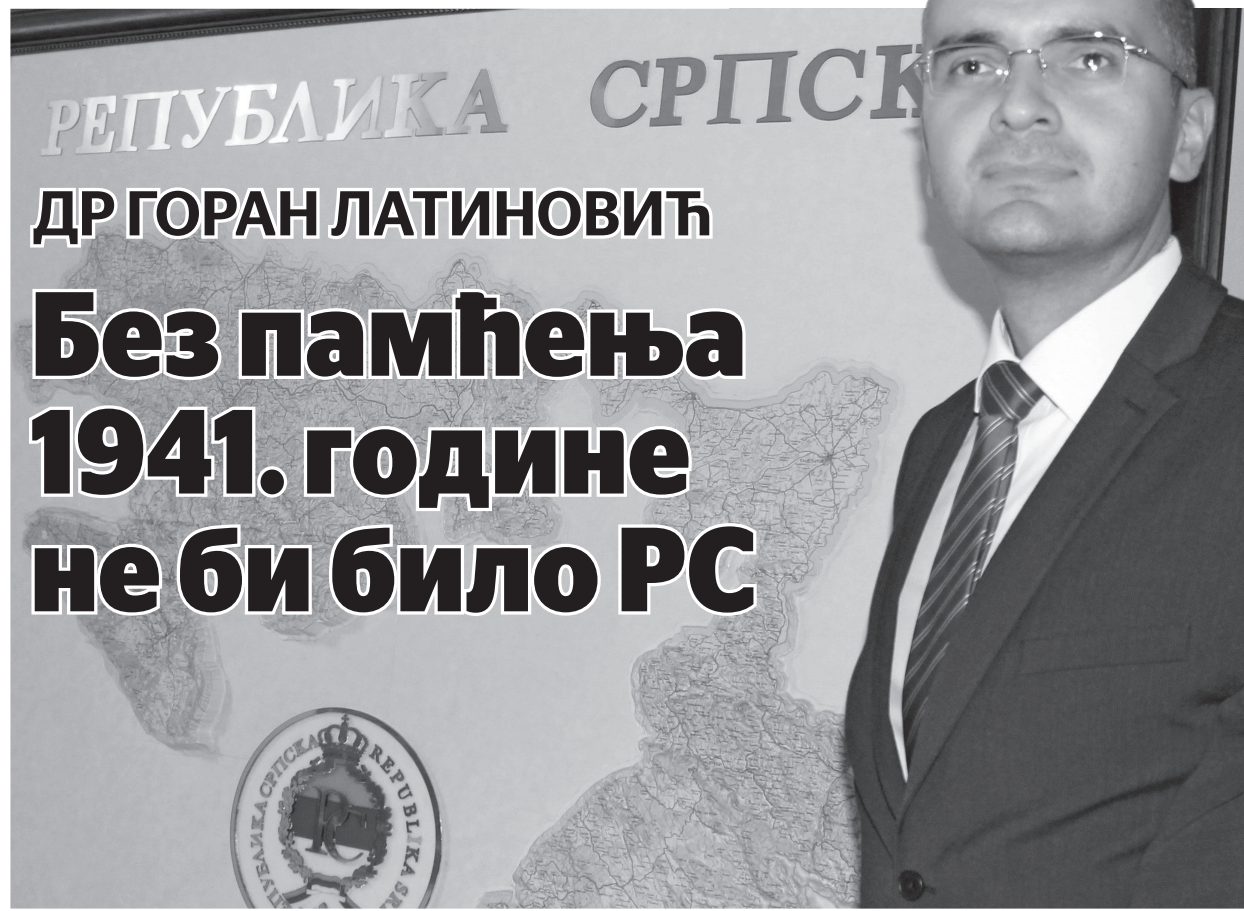
ФОТО-ВИЈЕСТ

Удружење Госпићана *Никола Тесла* из Београда обиљежило је са пријатељима своју крсну славу Светог Борја у Цркви Светог Николаја у Борчи. Славски колач освештао је бивши госпићки парох Славко Стевановић

Република Српска има веoma скроман научни потенцијал у области историјских наука, што је парадоксално, с обзиром на веома богату историју подручја које се налази у њеном саставу. Осим тужне чињенице да западна српска република нема историјски институт, у којем би се одгајале генерације истраживача, превасходно ангажованих на историји Срба у Републици Српској и Босни и Херцеговини од средњег вијека до савременог доба, лошу слику употпуњује и чињеница да у читавој Републици Српској ради петнаестак доктора историјских наука. То је тек половина или трећина свих доктора наука запослених у једном од неколико историјских института у Београду. У Републици Српској не постоји историјски часопис, а тек недавно је основано Удружење историчара Републике Српске *Милорад Екмечић*. Пред историчарима средње и млађе генерације огроман је посао, који неће дати резултат ако не буде разумјевања републичких институција – каже у разговору за *Српско коло* др Горан Латинковић, професор на Студијском програму историје и продекан за научноистраживачки рад и издавачку дјелатност на Филозофском факултету Универзитета у Бањалуци.

● Каква је сарадња и односи са сродним институцијама у Србији? Можемо ли рећи да у овим пољима постоји јединствен национални простор?

– Сарадња двају студијских програма историје, односно двају одсека за историју у Републици Српској, у Бањалуци и на Палама, са институцијама у Србији веома је добра. Оба одсека су основана и опстала превасходно захваљујући гостујућим професорима из Србије, без чије помоћи би ситуација била још гора. Из личног искуства, а вјерујем да би се са мном сложила већина колегица и колега из Републике Српске, могу да кажем да су нам врата институција у Београду углавном била широм отворена. Нажалост, постоје појединци који су остали незаинтересовани за сарадњу или су нас чак упућивали на Сарајево а који очигледно не схва-

РЕПУБЛИКА СРПСКА

ДР ГОРАН ЛАТИНОВИЋ

Без памћења 1941. године не би било РС

тају због чега је важно развијати свијест о јединству српског духовног простора. Има веома добрих примјера из историје европских народа, који показују да је државном уједињењу претходило духовно, односно културно уједињење.

● Можете ли младим историчарима рећи да је Југославија заиста била највећа заблуда нашег народа?

– Милорад Екмечић, можда и највећи историчар којег је српска наука имала, показао је да је стварање југословенске државе започето на основу учења рационалистичке филозофије 18. вијека да је нација заједница језика, без обзира на разлике у вјероисповиједању које постоје код истојезичног становништва. Међутим, лингвистички тип национализма временом је уступио мјесто религиозном типу национализма. Другим ријечима, религија је била доминантна у одређивању националног идентитета. Велики број римокатолика и муслимана изгубио је свој српски идентитет, јер је чињеница да се друкчије моле Богу од својих православних сународника била важнија од чињенице да су истог поријекла и да

говоре истим језиком. Вјерска нетрпељивост једна је од кључних карактеристика ратова 19. и 20. вијека на српском и југословенском подручју. Дакле, југословенска идеја је поражена јер није одговарала историјској стварности. У тренутку проглашења Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца 1918, ови народи већ су били формирано, с тим да је процес хрватизације римокатоличког становништва потпуно завршен тек у југословенској држави. Ако је југословенска краљевина била израз српског схватања како треба да буде уређена заједничка држава, онда је социјалистичка Југославија била пobjеда хрватског схватања. Национална политика Комунистичке партије Југославије од 1945, а посебно стварање нових нација, превасходно на српској етничкој основи, главни је узрок пропасти југословенске државе у ратовима у посљедњој деценији 20. вијека. Са ове временске дистанце можемо закључити да је стварање Југославије била заблуда српске националне елите, али при томе морамо водити рачуна о реалним околностима, спољним и унутрашњим, у којима је она стварана. У озбиљ-

ној историјској науци нема латних и једноставних објашњења и закључака.

● Шта можемо рећи о суштинским коријенима Републике Српске и њеног настанка?

– Постоје два историјска коријена Републике Српске: српски идентитет, који на појединим подручјима Републике Српске има континуитет од раног средњег вијека и геноцид извршен над Србима у Независној Држави Хрватској за вријеме Другог свјетског рата. Стално наглашавам да без памћења 1941. године, као парадигме страдања, не би било енергије којом је српски народ у бившој Босни и Херцеговини, остајући без државе Југославије, започео стварање нове државе која би му гарантовала опстанак, односно која би га заштитила од могућег понављања геноцида.

● Може ли се савремена наука у наредном периоду изборити с разним предрасудама и стереотипима који долазе из пропагандне јавности неких сусједних народа, али и, нажалост, тзв. ангажоване тј. злоупотребљене науке, попут оних о српској агресији, „великој Србији“, итд?

– Доминантна национална идеологија сусједних народа о Србима, прије свега Хрвата и Бошњака, почива на низу митова, који потпуно прожимају њихове националне историографије. Већ више од двадесет година нараштаји Хрвата одгајају се на миту о „српској агресији“ на Хрватску, а нараштаји Бошњака на миту о „српској агресији“ на Босну и Херцеговину и „геноциду“ који су Срби починили над Бошњацима за вријеме те „агресије“, а посебно у Сребреници. Мит о „великој Србији“ нарочито је трајан, јер је он основа од које полазе хрватски и бошњачки историчари, иако су мит створили римокатолички клерикални кругови Средње Европе и аустроугарска дипломатија, припремајући се за обрачун са Србијом, како би оправдали све мјере против Срба у бу-

ПОВРШНО ПИСАЊЕ СТРАНАЦА О СРЕБРЕНИЦИ

● У једном од својих радова писали сте о погледима историчара и публициста са Запада о дешавањима везаним за Сребреницу. До каквих сте закључака дошли?

– Почетак разбијања југословенске државе 1991. године и трагични догађаји који су обиљежили готово читаву посљедњу деценију 20. вијека довели су на Западу до појачаног интересовања за Србе и Балкан, што је имало за посљедицу објављивање неколико хиљада историографских и публицистичких радова. Покушао сам да укажем на запажања о Сребреници оних западних историчара и публициста чије су ми књиге биле доступне. Дакле, ради се о дјелимичној анализи двадесет књига објављених на енглеском језику од 1996. до 2004. године. Тешко се отети утиску да је већа вриједност тих радова у могућности проучавања политичких ставова њихових аутора и друштвене климе времена у којем су објављени, него у могућности проучавања самих догађаја о којима су њихови аутори писали. Огромну већину радова карактеришу предубјеђења њихових аутора, површност и крајње поједностављен и некритички приступ сложеним историјским процесима и појавама. Нема сумње да су неки радови политички и финансијски мотивисани, док је један број аутора, вјероватно без лоше намјере, напросто подлегао општој друштвеној клими и снажној медијској пропаганди. Читав низ аутора књига о Србима, разбијању Југославије и случају Сребреница угледни су професори, који својим студентима и докторантима преносе своја виђења дешавања у бившој Југославији у посљедњој деценији 20. вијека, а на таквим универзитетима школују се будући историчари, социолози, политиколози, новинари, парламентарци, дипломате и други владини службеници. То недвосмислено говори колико су тешке и дугорочне посљедице медијске сатанизације Срба из посљедње деценије 20. вијека, што представља посебан вид страдања Срба у том периоду.

дљности. Српска историографија, посматрана као цјелина, има потенцијал да се избори са предрасудама и митовима, али је потребан аргументован одговор. Мој утисак је да се не ради довољно и да је иницијатива стално у рукама оних који негирају Републици Српској право да постоји.

● Како сва претходна сазнања и историјске теме о којима смо говорили претворити у квалитетне и савремене наставне планове, програме и уџбенике, како би наставници и професори историје у раду са генерацијама младих људи у основном и средњим школама остварили васпитне и педагошке циљеве, али и развили одговоран однос према нашој историји и поукима из ње извученим?

– Потребно је развити свијест код одговорних људи да

СТЕПИНАЦ И НДХ

● Како бисте оцијенили лик и дјело Алојзија Степинаца?

– Загребачки надбискуп Алојзије Степинац ставио се 1936. у службу усташког покрета под вођством Анте Павелића у италијанском егзилу. Степинац је поздрављиво проглашење Независне Државе Хрватске 1941. и позвао римокатоличко свештенство да се стави у службу младе хрватске државе. И поред огромног ауторитета који је имао код хрватског народа, током рата није учинио ништа да спријечи тотални геноцид над српским народом у НДХ. Чињеница да је проглашен блаженим и да постоје озбиљне намјере да буде проглашен и светим, јасно говоре да у савременој Хрватској постоји благодан став према лику и дјелу Алојзија Степинаца, али и према политици државе коју је Степинац подржао.

РАЗВИЈЕНЕ ЗЕМЉЕ УЧЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

● Пошто сте своје докторске студије и постдокторско усавршавање завршили у иностранству, можете ли нам рећи каква је разлика, односно сличност, бавити се историјом у иностранству и у отаџбини?

– По завршеним постдипломским студијама и одбрањеној магистарској тези на Универзитету у Бањалуци 2004, провео сам читаву наредну академску годину у Сједињеним Америчким Државама. Боравио сам девет мјесеци 2004–2005. на Универзитету Мериленда, гдје сам имао статус гостујућег научника, а затим сам стажирао два мјесеца у Конгресној библиотеци у Вашингтону. По повратку у Републику Српску услиједио је период трагања за могућношћу да упишем докторске студије у иностранству. Након неколико неуспјешних покушаја, жеља ми се остварила тек 2009, кад сам примљен на докторске студије Универзитета у Сан Марину, које сам окончао одбраном докторске дисертације 2012. Још увијек нисам могао да се смирим, па сам провео пет мјесеци 2013–2014. на Универзитету у Стокхолму, гдје сам имао статус гостујућег научника, а радило се, суштински, о постдокторском

усавршавању. Моје цјелокупно међународно искуство увјерило ме да је у САД и западној Европи учешће историчара у важним друштвеним расправама незаобилазно, а опште прихваћено мишљење подразумева да држава која тежи напретку, стално мора гледати и у назад, да на основу историјског искуства лакше одређује смјер и динамику сопственог развоја. У тим срединама положај историје у образовном систему, као и у друштву у цјелини, добија све већи значај, а код нас, по захтјевима и препорукама које су углавном долазиле управо из тих средина, историја је у основном и средњем образовању сведена на практично маргиналан предмет. У западним земљама, с обзиром на тамошњи животни стандард, успјешан историчар не мора да се брине за сопствену будућност, јер је држава главни финансијер и корисник услуга историчара. Научни институти остварују бројне историјске пројекте, а ако се има у виду да је Институт за историју у Бањалуци, као једини у Републици Српској, угашен 2010, након тридесет година постојања, онда је јасно у каквом се стању налазимо.

је апсолутно неопходно изучавати кључне догађаје српске историје на непристрасан и објективан начин, без икаквог страха. При томе мислим и на Одбрамбено-отаџбински рат, односно стварање Републике Српске и кључне догађаје из њене историје. Како се може очекивати од будућих нараштаја да бране опстанак Републике Српске ако о њој, односно о жртвама које су пале за њу, не знају довољно? Или како свијест о њој буде формирана на основу упорне пропаганде њених ратних и мирнодопских непријатеља? Питање наставних планова и програма из историје, односно уџбеника који на основу њих настају, једно је од кључних питања ратова сјећања у бившој Босни и Херцеговини. Република Српска и њене институције морају наћи одговарајуће рјешење за постојеће изазове.

МИНИСТАР ВУЛИН НА ЗАВИЧАЈНОМ ЗБОРУ – КОСИДБА У БУКОВЦУ КОД НОВОГ САДА

Крајишници сачували идентитет, а Србији даровали најбоље од себе

У Фрушкогорском насељу Буковац на сремској страни Новог Сада 17. јуна одржан је *Завичајни збор – косидба*, манифестација очувања обичаја и његовања вриједности крајишких Срба.

Отварајући *Збор*, министар рада, запошљавања, борацких и социјалних питања Србије Александар Вулин рекао је да Срби треба да његују различитост свог поријекла, које их чини таквим какви јесу.

– Српски народ данас живи на различитим просторима и сходно томе градио је своју историју и своју различитост те управо на тај начин сачувао своју посебност и своју културу, односно учинио нас таквим какви јесмо – истакао је Вулин.

Он је додао да су крајишки Срби, као и Срби из Републи-

ке Српске, који су дошли некад „трбухом за крухом“, а некад бјежећи пред „камом и јамом“, донијели у Србију најбоље што су имали да дају.

– У Србију и Војводину Срби су донијели своју храброст, вредноћу, традицију и своју културу. Донијели су начин на који говоре српски језик. Дали су прилику и Војводини и Србији да буде поносна на честите и добре људе који су овдје отхранили своје породице – рекао је Вулин.

Према његовим ријечима, држава Србија мора очувати, заштити и помоћи сваког свог грађанина, да не бисмо постали само дио глобалне заједнице у којој се не зна ко је и одакле дошао.

– Треба да оно најбоље што имамо у себи сачувамо, његујемо, како би управо кроз ту различитост показали коли-

ко је Србија добра држава за живот. И то не само кад је у питању његовање односа већинског народа према мањинским народима, већ и односа српског народа унутар самог себе – рекао је Вулин.

У име Владе Републике Српске, *Завичајни збор* поздравио је Борислав Максимовић, стручни сарадник у Представништву Републике Српске у Београду.

Ранка Милић Срдић поздравила је присутне у име домаћина.

Одржана су и такмичења у спортско-вигешким дисциплинама, као и косидби, а у културно-умјетничком дијелу програма наступе су имале културно-умјетничка друштва, пјесници, гуслари, етнички појци, гуслари, диплоари, фрулаши, тамбураши и мајстори двојница. **СРНА**

ОДРЖАН 16. СУСРЕТ ЈАСЕНОВЧАНА

Генерације које нису расле у миру

Дружење Јасеновчана одржано је 3. јуна 2017. године у Земуну, у башти ресторана *Сшара кајетанија*. По шеснаести пут мјештани Јасеновца, али и мјештани Уштице и Млаке окупили су се са жељом да овим окупљањем отргну од заборава пријатељства, родбинске везе, али и pjesму и обичаје из завичаја.

Јасеновац, као мјесто великог страдања у Другом свјетском рату, што не треба посебно описивати. Међутим, насеље Јасеновац наставило је живот и након рата и задржало многе специфичности. Становници Јасеновца радо и са пуно носталгије препричавају догађаје из свакодневног живота и приврженост заједници. То се исказивало у сва-

кодневним активностима мјештана, посебно младих. Одлазак на школовање или посао у оближње градове није представљао препреку.

Викендом Јасеновац оживи кроз спортска и културно-забавна дешавања. По националној структури Јасеновац је био мјешовито насеље, што није представљало препреку заједничком животу. Спајале су их блиске, кумовске и породичне везе кроз мјешовите бракове, као и заједничке прославе.

Јасеновац није успио изњедрити једну генерацију у миру. Над нашим Јасеновцем почела су навлачити тама предратних дешавања. Осјећај страха и невјерице био је све присутнији. На сцену ступају ратни хушкаци, прекида-

ју се контакти, разарају породице, почиње ново страдање.

Јасеновачки Срби напуштају своја огњишта и одлазе у избјеглиштво, углавном у Босну и Херцеговину и Србију. Након година прилагођавања, изградње новог дома, креће иницијатива за организовањем сусрета Јасеновчана. Први сусрет организован је у мају 2001. године. Од тада до данас дружења опстају, пружају прилику да се сретну најстарији, али и млађи Јасеновчани.

Дружење почиње срданим поздравима, разговорима о веселим и тужним темама уз обавезну тему – како је некад било. Сусрет традиционално завршавамо јасеновачким обичајним колом.

ВЕЉКО ШЕСТАНОВИЋ

СЛАБА ПОСЈЕТА НА ОБИЉЕЖАВАЊУ СВЈЕТСКОГ ДАНА ИЗБЈЕГЛИЦА У БУСИЈАМА

Ко ће нас уздићи ако себе напустимо?

Поводом обиљежавања Свјетског дана избјеглица и 20 година од настанка највећег избјегличког насеља Бусије, 17. јуна, уприличена је манифестација под називом *Крајишке њесме, игре и обичаји*. Жељу и идеју да се пут избјеглих и прогнаних Срба не заборави организуюћи дводневни културно-забавни програм имало је 48 крајишких удружења.

Књижевно вече са крајишком тематиком најављено оптимистичним бројем, са више од 30 књижевника, писаца, пјесника. Епilog нешто другачији, програм је каснио 20 минута, пјесника, књижевика, писаца тек неколико, а публике још мање.

– Осјећам се врло ружно и врло ми је тешко због овога. Данас сам на мишиће извукао научни скуп. На крају није лоше испало, али публике скоро није ни било. Нико из нашег одбора није дошао. Не можемо тако. Ко ће нас цијенити ако ми сами себе не цијенимо? Мислио сам да ће бити пуна сала. Међутим, на сваком окупљању исте жене и ових пар људи. Без обзира на све желим да се скуп одржи – рекао је Мирко Радаковић.

Управо захваљујући његовој жељи као и жељи малобројних присутних програм је започео минутом ћутања за све жртве рата.

Потом се представила пјевачка група *Извор*, међу којима се истакла Вида Зеца, која је изнијела занимљива размислања на крајишке теме.

Затим је Милан Паћен, добитник Награде *Иво Андрић*, казивао стихове својих пјесама *Крајино моја* и *Пусташа срца*.

Међу присутнима је био

СПАСЕЊЕ ЈЕ У КУЛТУРИ, ЗНАЊУ И ПАМЋЕЊУ

У парохијском дому Храма Светог Ђирила и Методија У Бусијама одржан је 17. јуна 2017. године и научни скуп под упечатљивим слоганом *Спасење је у култури, знању и памћењу* на коме су говорили др Момчило Суботић, др Никола Жутић, Сениша Митрић, Миодраг Којић, др Петар Милосављевић, Милорад Буха, Никола Везмар, Сања Лакић, Мишел Зубеница, Илија Петровић, Милан Ливада, др Милан Мицић, Милосав Секулић, Сава Смољановић, др Драган Шкобаљ, Милан Јунић, Драган Крошњар, др Момчило Диклић и Мирко Радаковић.

Учеснике трибине и присутну публику поздравио је Мирко Радаковић најавом рада цјелокупне манифестације, након чега је стручна расправа могла да почне.

О нацији, идентитету, вјери и начину на који се идентификују групе људи, срчаним и говором пуним поређења изјаснио се др Момчило Суботић.

Након опсежне и стручне одбране српског језика и културе, присутни су имали прилику да се упознају са томовима *књига Република Српска Крајна, државна документа 1–10* аутора Ратка Личине.

и пуковник у пензији Милош Крњета.

– Жао ми је што се Кордунаши тешка срца хватају пера. Да не би пала књига на једно слово, ја сам ту. Не држим да сам неки пјесник, али не желим да то буде разлог да нема никог са Кордуна. Није ово можда неки ниво, али је из срца – рекао је Крњета.

– Док нас има, ширићемо се, слиједићемо једни друге. Тако сам и ја стигла у Културну заједницу Крајне, слиједићу своје Крајишнике и слушајући њихове пјесме – рекла је Гордана Лазич, док је поносио Банијац Милош Бајић мирно окарактерисао ово вече.

– И највећи нобеловци излагали су пред неколицином људи.

Другог дана обиљежавања Свјетског дана избјеглица у Бусијама програм је почео симболичним ударањем 20 пута клепцом по коси и Крајишком здрављем, да би потом услједили наступи пјевачких група, затим *Крајишки косачки обичаји* и изложба слика, књига, рукотворина, умјетничких предмета.

Након вечерње службе

у Цркви Ђирило и Методије одржан је помен жртвама рата испред Спомен-чесме.

Присутнима се потом обратио предсједник Организационог одбора Крајишких удружења и домаћин ове манифестације Милан Јунић, који се захвалио институцијама које су омогућиле да се ова манифестација одржи.

Позив да се придружи и подржи обиљежавања Свјетског дана избјеглица и 20 година од настанка Бусија добио је замјеник предсједника општине Земун Дамир Ковачевић.

– Лоше вријеме није онемогућило да одржимо традицију. Овај српски народ његује обичаје, традицију, културу наше корјене. Оно што је још важније, готово нико од Крајишника није продао своју земљу, која је и даље српска – истакао је Ковачевић.

На крају се обратио министар Вулин, који је истакао да је на територији Републике Србије 618.000 људи имало статус избјеглица

– Сви они су у Србији нашли помоћ, сигурну луку, прилику да започну нов живот и да се осјећају као свој на своје. Тренутно још 29.415 лица има избјеглички статус и држава Србија се брине о њима. Надам се да ће нова Влада Републике Хрватске имати храбрости и жеље да рјешава проблеме Срба из Хрватске – поручио је Вулин, уз наду ће „Србима бити омогућено да уживају своја права, да се не бришу из бирачких спискова, да им се куће не руше, него обнављају, да им се гробља не руше и не затиру“.

Уз све поруке, захвалнице, игре и пјесме скуп је завршен нешто раније уз мали број најупорније публике и жељом организатора да се манифестација одржи и до године. **ЈОВАНА ЈАКШИЋ**

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ БАНИЈАЦА, ПОТОМАКА И ПРИЈАТЕЉА БАНИЈЕ ОРГАНИЗОВАЛО 10. БАНИЈСКО ВЕЧЕ У БЕОГРАДУ

Банијци уз завичајну игру и пјесму прославили деценију рада Удружења

Завичајно удружење Банијаца, потомака и пријатеља Баније, у петак 16. јуна 2017. године у ресторани *Белвуд* у Београду, организовало је 10. јубиларно Банијско вече.

Каже се да када чувамо сјећања на некога, она вјечно и живе. Тако су Банијци, уз традиционалне пјесме, игре и лијепо дружење, обновили сјећање на непрежаљену Крајину, и незаборављену Банију!

До званичног почетка програма, док су гости пристизали, уз звуке тамбуре и баса у извођењу народних пјесама, добродошлицу су пожелели *Банијски славуји*.

На почетку се обратила водитеља програма Мира Јанузовић, која је поздравила присутне госте, а вече је у име Организационог одбора Завичајног удружења Банијаца, потомака и пријатеља Баније отворио предсједник Мирослав Ковјанић. Он је пожелио добар провод свим гостима уз дружење чији је циљ да се традиција, култура и обичаји завичаја његују и не забораве. Он је поносно навео да се ове године навршила деценија успјешног рада Удружења, иако је то био тежак и мукотрпан рад, са

» Мирослав Ковјанић, Мира Јанузовић и Миодраг Линта

многим проблемима, како финансијским тако и организационим.

Предсједник Удружења Мирослав Ковјанић подсетио је на најзначајније пројекте Удружења током претходних 10 година.

– Ту су такмичења на Банији, тј. у Малом Градцу и Петрињи, затим учешће на манифестацијама у Рујевцу, књижевно вече у Двору на Уни. Једно од најљепших искустава јесте када је у Двор однијето око хиљаду књига писаних ћириличним писмом. Такође, истакао бих и традиционални турнир у малом фудбалу у организацији Удружења, издавање бро-

шуре под називом *Одрживост њивајка на Банију* уз подршку Комесаријата за избјеглице и познато *Банијско илејено коло*, манифестација која се већ три године заредом организује у Угриновцима, уз подршку општине

» Милош Бајић

Земун и МЗ Угриновци – и причао је Ковјанић и додао да Удружење има подружницу у Новом Саду и да је планиран избор свих радних тијела, како би њихов рад у Новом Саду био изједначен са централом у Београду.

Гостима се обратио замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону у Скупштини Србије и народни посланик Миодраг Линта:

– Банијци и остали Крајиници у избјеглиштву, тј. у Србији, Српској и другим крајевима свијета, наставили су тешку и свакодневну борбу да својој дјечи и унуцима омогуће бољу будућност. Најважније је да нису

клонули духом, да нису заборавили своје поријекло, обичаје и културу. Удружење Банијаца, пријатеља и потомака Баније прави је примјер како се чувају култура и обичаји и послје 26 година избјеглиштва – навео је Линта.

Десет година уназад вратио нас је Милош Бајић, један од иницијатора оснивања Удружења.

– Све је почело 2007. године, од чланова 7. Банијске ударне дивизије, који су тада већ били стари, а жељели су да допринесу раду и окупле Банијце овдје у избјеглиштву. Од тад смо почели ширити нове визије, окупљати чланове, многе новинаре, пи-

сце, књижевнике и то траје и данас – завршио је он.

У званичном дијелу програма наступиле су женска и мушка пјевачка група *Банија* извођењем изворних банијских пјесама.

У наставку вечери госте је забављала група *Момо и Додир*. Уз добре крајинске пјесме играло се у паровима, а нису изостали ни *Дрмеш* и *Ужичко народно коло*.

Захваљујући добрим наградама спонзора, организована је вриједна и богата томбола. Плесни подијум се потом поново напунио и тако је остало све до раних јутарњих часова.

БЕСНА ВУКОВИЋ

ПО ЧЕТВРТИ ПУТ УОЧИ СПОРТСКОГ ДРУЖЕЊА У ЦРКВИ СВЕТОГ ГЕОРГИЈА НА БАНОВОМ БРДУ ОДРЖАН ПАРАСТОС СТРАДАЛНИЦИМА СА РАВНИХ КОТАРА

Смоковићани одиграли ревијалну фудбалску утакмицу на Ади Циганлији

Ове године су се 25. јуна 2017. године традиционално, по четврти пут, на београдској Ади Циганлији окупиле Смоковићани и њихови пријатељи да евоцирају успомене на мало мјесто из Равних Котара у Далмацији надомак Задра.

Скуп је имао специфичан значај јер се ове године навршило 450 година од постојања Цркве Светог Георгија, која је у ратном вихору деведесетих до темеља срушена. Љубав и жеља да се храм обнови ујединила је Смоковићане, који су у томе и успјели.

Скуп је и ове године почео у Цркви Светог Геор-

гија на Бановом Брду, гдје је служен парастос за све трагично настрадале Смоковићане.

Након парастоса на спортским теренима ФС Београда одиграна је утакмица ветерана састављена од бивших чланова *ОНК Смоковић* са подмлатком, односно дјецом која су углавном рођена у расијању након прогона њихових родитеља. Дружење је настављено на пикник простору Аде, уз пиће, роштиљ и неизоставну завичајну пјесму.

Овај скуп настао је по узору на скупове мјештана који се расути по бијелом свијету од раније окупљају у Ка-

нади и Аустралији. Вођени идејом да се направи духовно-спортска манифестација и у Србији, Смоковићани су изабрали Аду Циганлију као мјесто сусрета.

У прилог том избору ишла

је чињеница да оближња црква на Бановом брду носи исто име као и она у селу из кога су потекли.

Управо из једног од оваквих дружења сакупљен је новац за нове литије за цр-

кву у Смоковићу, а купље-на је и велика црквена застава. У последње двије године све више Смоковићана са мјестом боравка у иностранству укључује се у ову акцију и материјално помаже ове скупове.

Према ријечима Алена Граовца, једног од организатора, већ се размишља о наредној години.

– У наредној години слави се велики јубилеј: *70 година постојања ОНК Смоковић*. Спремамо нове дресове који су намијењени јуниорима – каже Граовац и открива да је жеља Смоковићана да се одигра пријатељска утакмица са ветеранима *Црвене звезде*.

– Широј јавности позната је чињеница да је наш клуб везан за *Црвену звезду* и због чињенице да је најпознатији смоковићки зет био легендарни фудбалски маг Миљан Миљанић. Он је оставио дубок траг у нашем клубу, који је такође носио црвено бијеле боје – рекао је Граовац, који се нада да ће ово бити прилика да се изрази захвалност једном од највећих српских фудбалских легенди.

Смоковићани имају и своју ФБ страницу која окупља више од 600 чланова, а окупљања Смоковићана и све њихове активности могу се наћи на Јутјуб каналу *Смоковић форевр*.

МЕЧ ОДИГРАЛО ТРИДЕСЕТАК ФУДБАЛЕРЕ

Неколико десетина играча заиграло је на овогодишњем сусрету Смоковићана, а *Српско коло* објављује тек неке од актера: Борис Рељић, Мијо Даничић, Жељко Калапаћ, Алекса Граовац, Зики Ковачевић, Стеван Калапаћ, Драгослав Калапаћ, Андреј Калапаћ, Никола Шоргић, Недељко Ковачевић, Мијо Биовица, Огњен Простран, Ђуро Паравиња, Дамир Рајчевић, Никола Дуброја, Александар Кркљеш, Ален Граовац, Владо Павић, Горан Оливерић, Дане Прица, Драган Рајчевић, Марко Шоргић, Никша Рељић, Мехо Рељић, Василије Рајчевић, Марко Простран, Андреј Оливерић, Милорад Паравиња, Дејан Рајчевић...

ФОТО: ФБ СМОКОВИЋ

ФОТО: М. ШИПЉИЋ

У ЦРКВИ СВЕТОГ МАРКА ОДРЖАН ПАРАСТОС ЗА СРБЕ УБИЈЕНЕ НА МИЉЕВАЧКОМ ПЛАТОУ

Ни послџе четврт вијека нико не одговара за злочин

За убијене Србе на Миљевачком платоу код Дрниша 21. јуна 2017. године у Цркви Светог Марка одржан је парастос, а за тај злочин нико није одговарао. Парастосу у организацији Удружења породица несталих и погинулих Суза присуствовао је председник *Савеза Срба из региона* и народни посланик Миодраг Линта. Он је рекао да је злочин на Миљевачком платоу први велики злочин након доласка снага УН на то подручје.

– Дути низ година констатујемо сурову чињеницу да у Хрватској нема политичке воље да се казне починиоци злочина над српским територијалцима, војницима и цивилима

лима и ја се плашим да је дуго неће ни бити – истакао је Линта. Он је додао да је кључни проблем то што „велике западне силе“ и даље воде политику двоструких стандарда, према којој су „за све догађаје деведесетих година прошлог вијека у Хрватској и у региону западног Балкана криви искључиво Срби“.

– Хрвати, Бошњаци и Албанци су тобоже невине жртве, које су водиле некакве

ослободилачке ратове. Таква политика и даље ствара тензије и проблеме у региону, производи и даље мржњу, производи и даље мржњу и плашим се да ту неће бити судског помага у наредном периоду – навео је Линта.

Он очекује да нови тужилац за ратне злочине Србије Снежана Станојковић принципијелно инсистира на кажњавању свих ратних злочинаца, без обзира на то које су националности.

– То значи да путу јасан захтјев Тужилаштво у Загребу са доказима о ратним злочинима над Србима. Ако хрватско Тужилаштво одбије да подигне оптужнице, очекујем да то учини наше Тужилаштво, не само за злочин на Миљевачком платоу, него против наредбодаваца и починилаца свих злочина над Србима током ратова деведесетих година – навео је Линта.

Након парастоса жртвама злочина на Миљевачком платоу чланови породица, грађани и народни посланик Миодраг Линта положили су у Ташмајданском парку цвијеће на Споменик погинулим Србима у ратовима деведесетих година прошлог вијека.

40 УБИЈЕНИХ ТЕРИТОРИЈАЛАЦА

Двадесет првог јуна 1992. године Хрватска војска напала је српске положаје на Миљевачком платоу у близини Дрниша, у којем је преузела контролу над простором од 108 км² и 7 села. Трагичан епилог тог мучког напада јесте 40 убијених српских територијалаца, од којих су већина масакрирани након предаје и бачени у крашку јаму у близини засеока Бачић.

Четврт вијека од страдања Срба у Мостару

У Мостару је полагањем цвијећа у ријеку Буну и служењем парастоса у Старој цркви обиљежено 25 година од страдања Срба у долини Неретве, гдје је 14. и 15. јуна 1992. године убијено 386 људи, протјерано више од 20.000 Срба и уништена сва српска имовина и богомоље.

Општинска организација породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Невесиње овим је обиљежила и Дан несталих и погинулих херцеговачке регије у Одбрамбено-отаџбинском рату.

Присјећајући се егзодуса Срба из Мостара јуна 1992. године, председник Организације Аљонка Целетовић навела је да је тада убијено 386 људи, док се за њих 85 још трага.

– Само на Буни страдало

је 29 људи, од чега 18 војника и 11 цивила. Од тог броја још осам се води као нестало – рекла је Целетовићева.

Она каже да има снимке учесника тог догађаја и зна имена људи који су одвели њеног брата, али да предмет само стоји у тужилаштво.

Замјеник председника Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила Републике Српске Вељко Лазвић рекао је да се још трага за 1.662 нестала и да је главна кочица Институт за нестале.

– Слава Богу обнавља се и Црква, обнавља се и народ. Ми се сјећамо наших страдалих, чинимо помен и молитве, а сјећајући се њих градимо будућност у овом граду и долини – рекао је мостарски парох Радивоје Круљ. **СРНА**

Освештан споменик Споменку Гостићу

Чланови Удружења дјец погинулих бораца *Насљеђе* из Бијељине 10. јуна 2017. године су на мјесном гробљу Горњи Улишњак у федералној општини Маглај уредили споменик и гробно мјесто за најмлађег бораца Војске Републике Српске Споменку Гостићу, који је погинуо прије 24 године.

Председник бијељинског одбора Удружења дјец погинулих бораца *Насљеђе* Бранислав Шушљик рекао је *Ср-ни* да је дужност и обавеза да се од заборава сачува жртва Споменку Гостићу, али и свих који су своје животе уткали у темеље данашње Републике Српске.

Уређењу споменика присуствовао је и Миле Савић, аутор документарног филма *Споменку на вјечној стражи*, који је изразио задовољство што су након пројекције фил-

ма чланови *Насљеђа* препознали величину лика и дјела Споменку Гостићу.

Савић каже да Споменку више није локална прича, већ симбол храбрости младог човјека који се бори за свој кућни праг.

Материјално-техничка средства за уређење споменика и гробног мјеста Гостића донирало је предузеће *Грамер* из Угљевика.

Споменку Гостићу, петнаестогодишњак који је одбио понуду да се склони од ратних страха и раме уз раме са комшијама и пријатељима био борац Војске Републике Српске, погинуо је од гранате 20. марта 1993. године недалеко од свог села Јовићи, на планини Озрен.

Споменку је сахрањен на мјесном гробљу Горњи Улишњак (Федерација БиХ), гдје почивају његова мајка и бака.

ОБИЉЕЖЕНО 25 ГОДИНА ОД СТРАДАЊА ПРИПАДНИКА ЧЕТЕ ПЕТАР ПАНДУРЕВИЋ

8. 6. 2017. Служењем парастоса и полагањем вијенаца на мјесном спомен-обиљежју у насељу Станица на Палама данас је обиљежено 25 година од страдања 14 бораца чете *Петар Пандуревић* у протеклом Одбрамбено-отаџбинском рату, са којима је погинуо и њихов командант. Председник Борачке организације општине Пале Михајло Парађина истакао је да најмање што се може учинити за све људе који су настрадали јесте помен, парастос и сјећање на њихове жртве.

Он је подсетио да су борци ове чете погинули на 8. јуна 1992. године у нападу муслиманских снага на српске положаје на Требевићу, четири дана послџе велике трагедије на Жепи, када су на вјечни покој испраћали најмилије пријатеље, саборце и рођаке.

Према његовим ријечима, данашњи чин је подсјећање на један од најтужнијих датума у ратној историји Пале, али и на херојство српских јунака који су положили животе да би спријечили пробој непријатељских снага на ово подручје.

Вијенце су положили чланови породица погинулих српских бораца и њихови саборци, представници паљанске Борачке организације, начелник општине Пале и његови сарадници и градоначелник Источног Сарајева Ненад Вуковић. Чета *Петар Пандуревић*, формирана почетком рата, са 200 храбрих бораца чувала је српске положаје на Требевићу и обишла бројна ратишта широм Републике Српске. Погинуло је 36 бораца ове чете, а 18 је било рањено. **СРНА**

ИСТОЧНО САРАЈЕВО: ОБИЉЕЖЕНИ ДАНИ КАСИНДОЛСКОГ БАТАЉОНА

24. 6. 2017. Код Спомен-обиљежја у Касиндолу служен је парастос и положено цвијеће у оквиру манифестације *Дани Касиндолског батаљона* за припаднике овог батаљона који су положили животе за стварање Републике Српске.

Председник Председништва Борачке организације *Илиџански борац* Горан Шеховац рекао да се манифестацијом *Дани Касиндолског батаљона*, која укључује и меморијални турмант у малом фудбалу, одржава у знак сјећања на команданта овог батаљона Бошка Вујадина и остале погинуле борце са овог подручја.

Из Касиндолског батаљона 99 припадника положило је живот у темеље Републике Српске, а заједно са борцима Прве и Друге сарајевске бригаде и Оклопне јединице на ратиштима од Олова до Трескавице страдало више од 130 припадника Војске Републике Српске. **СРНА**

ОБИЉЕЖЕНО 25 ГОДИНА ОД ФОРМИРАЊА ЗВОРНИЧКЕ БРИГАДЕ ВРС

24. 6. 2017. У Зворнику је обиљежено 25 година од формирања Зворничке бригаде Војске Републике Српске (ВРС) чијих је 538 бораца погинуло током Одбрамбено-отаџбинског рата, 32 су нестала, а 1.800 их је рањено, од којих је 1.100 са трајним посљедицама инвалидности. Председник Председништва Борачке организације града Зворника Миодраг Павловић рекао је да је Зворничка бригада, која је била у саставу Дринског корпуса Војске Републике Српске, ратовала на цијелом подручју Републике Српске.

Он је истакао да је данас положено цвијеће и вијенци на Споменик за 1.080 погинулих сабораца коју су дали животе за Републику Српску, те подсетио да је Споменик изграђен у част погинулих бораца Зворничке и бригада Сарајевско-романијског подручја.

Командант Зворничке бригаде генерал Винко Пандуревић нагласио рекао је да ова бригада храбро ратовала и бранила стратешки важна подручја за цијелу Републику Српску.

Пандуревић је истакао да војници, који су бранили и одбранили ова подручја, имају право да бране, изграђују и унапређују Републику Српску.

Председник Борачке организације Републике Српске Миломир Савчић упутио је у телеграм у којем је честитао 25 година од формирања Зворничке бригаде.

На ратни пут Зворничке бригаде данас су се подсетили сви који су присуствовали свечаној академији у њену част, која је одржана у Дому омладине.

Претходно је за погинуле служен парастос, а потом су положени вијенци на Споменик за 1.080 погинулих српских бораца.

Вијенце су положили командант Зворничке бригаде Винко Пандуревић, представници Трећег пјешадијског (Република Српска) пука ОС БиХ, Градске управе Зворник, породице погинулих бораца и други. **СРНА**

» Миле Шапић, Зоран Саванов, Миодраг Линта, Ивана Ђурко, Славица Андрејевић, Јелена Вујасин и Дамјан Пенић

УДРУЖЕЊЕ ЗАВИЧАЈ ИЗ КОВАЧИЦЕ ОРГАНИЗОВАЛО ПРВИ ПУТ ТРИБИНУ НА КОЈОЈ СЕ РАСПРАВЉАЛО О ПРОБЛЕМИМА ПРОГНАНИХ СРБА

Акциони планови лежали у фиоци: Избјегли Срби били таоци незаинтересоване власти

У Дому културе *Јожеф Ашила* у Дебелачи (општина Ковачица) 3. јуна 2017. године одржана је трибина на којој је расправљано на који начин прогнани и протјерани Срби, који су настањени у овој општини, могу ефикасно искористити све могућности које нуди Регионални програм стамбеног збрињавања. Трибину је организовало недавно основано Удружење *Завичај*, које дјелује на територији свих мјесних заједница ове општине.

Како је у уводном дијелу објаснио предсједник овог удружења Дамјан Пенић, направљен је попис домаћин-

става свих протјераних Срба на територији ове општине.

– На територији Ковачице, Дебелаче, Црепаје, Уздина, Идвора, Самоша и Путникова евидентирали смо 184 домаћинства Срба која чине прогнани са разних територија бивше Југославије. Грађани су се у анкети највише занимали за пакете помоћи грађевинског материјала – рекао је Пенић и додао да је евиденција ових података на територији цијеле општине још у току.

ПЕНИЋ: У ТОКУ ЈЕ ПОПИС ДОМАЋИНСТАВА

Он је изнио податак да УКОК *Завичај* до овог тренутка броји 360 чланова. Он је рекао да 103 породице тра-

же пакете грађевинске помоћи док су 23 заинтересоване за сеоска домаћинства, а 17 потражује помоћ економског оснаживања.

– Ова листа није довршена јер евиденција је још у току, а постоје и породице које се још нису јасно изјасниле – рекао је Пенић, констатујући да је велика штета нанијета и због тога што се Крајишници и раније нису боље организовали.

– Нећемо се бавити историјом и оним што је било. Морамо да дјелујемо ефикасно и мислимо на будућност – поручио је Пенић и напоменуо да Удружење неће заборавити породице којима је потребно економско оснаживање.

САВАНОВ: ДОЛАЗЕ БОЉИ ДАНИ

По ријечима самих Крајишника, Зоран Саванов, потпредсједник Скупштине општине Ковачица, спада у ред оних који су се деведесетих година са пуно разумијевања пронашли да помогну своју протјерану браћу.

Он се подсетио тог времена у коме су у Дебелачи била направљена два колективна смјештаја након чега се велики дио протјераних Срба успио скућити и прилагодити новим околностима. Саванов је напоменуо да су, поред Срба, и други народи на територији ове општине пружили подршку и помоћ прогнаним породицама.

– Увјерен сам да за протјеране Србе који живе на територији Ковачице долазе бољи дани јер претходна власт није водила апсолутно никакву бригу о потребама ове популације – рекао је Саванов.

Са посебним занимањем окупљени су слушали излагање Иване Ђурко, окружног координатора Комесаријата за избјеглице и миграције. Она је подсетила да је данас сваки десети становник Србије након 1992. године дошао са неког од ратом захваћених подручја и да је КИРС у претходних 25 година збринуо велики број породица и одговорио изазовима у који-

ма се налазила и Србија свих тих година.

– Од 2008. године општина Ковачица је тек на задњем конкурсу добила шест милиона динара за пет грађевинских пакета помоћи – рекла је Ивана Ђурко и подсетила да је локални акциони план усвојен још 2011. године, али је стајао у нечијој фиоци.

АКЦИОНИ ПЛАН ЛЕЖАО У ФИОЦИ

– Очигледно није било истинске воље јер је свака општина морала да аплицира и учествује са одређеним процентом који се креће од 5 до 10% – рекла је Ђурко. Ипак, она је нагласила да још увијек није касно и да се кооперативном сарадњом Удружења, Општине и Комесаријата све може надокнадити.

– Обавеза је општинског повјереника за избјеглице да свакодневно ажурира стање и потребе на терену – рекла је Ђурко.

Предсједник *Савеза Срба из региона* и народни посланик Миодраг Линта изразио је велико задовољство јер први пут борави у Дебелачи. Он је поздравео напоре Удружења *Завичај* да уједињени организованим путем дођу до правих резултата.

– Циљ је да у Србији у на-

ЛИНТА: БОРИЋУ СЕ ЗА ПРАВА БОРАЦА РСК

– Претходна локална власт није хтјела да поднесе захтјев у Комесаријату за избјеглице да добије средства за рјешавање стамбених питања прогнаних лица – нагласио је Линта и додао да је за све протјеране Србе у Ковачици добра вијест што је садашња локална власт показала спремност да се активно укључи у рјешавање избјегличких проблема.

– Резултате рада видимо из чињенице да је на претходном јавном позиву Комесаријат додјелио шест милиона динара помоћи за грађевинске пакете. Сваки појединац треба да се потруди да комплетира документацију и да се на наредном јавном позиву тражи још већа помоћ – рекао је Линта. Он је упознао присутне са својим напорима да као народни посланик и предсједник *Савеза Срба из региона* покрене тему признања ратног стажа Крајишника у периоду 1991. до 1995. године „који су данас једина непризната борачка категорија на простору бивше СФРЈ“.

– Крајишници се нису борили само за себе и РСК него и за Србију и наша је обавеза да ово питање потенцирамо, посебно из разлога што се већ дуго припрема Закон о ратним ветеранима, а за који сматрамо да ова категорија бораца никако не смије да буде прескочена – нагласио је Линта.

ЂУРКО: НАЈВАЖНИЈЕ ПОПУНИТИ ОБРАЗАЦ

Ивана Ђурко је детаљно објаснила процес око неопходне документације и стицања права.

– Комесаријат расписује јавни позив за који треба да аплицира општина Ковачица. Вријеме потребно за прикупљање документације углавном је 15 дана, док је рок за сеоске куће дужи. Најприје се грађани обавијесте 45 дана раније, а потом је рок за прикупљање документације 30 дана – рекла је Ивана Ђурко и додала да је најважније да се сви заинтересовани пријаве тако што ће поунити образац. – Не брините уколико нисте сигурни да ли имате сва потребна документа. У случају било каквог недостатка Комисија је дужна да реагује на вашу пријаву и да такативно наведе шта све недостаје од документа које потом морате доставити у року од 8 или 15 дана – рекла је Ђурко и навела читав низ критеријума који се разматрају приликом додјеле помоћи почевши од броја чланова, број несталих и погинулих чланова породице, неких болести, висине примања, услова становања итд.

КОЈА СУ ДОКУМЕНТА НЕОПХОДНА?

Подносилац пријаве на Јавни позив за додјелу помоћи и чланови његовог породичног домаћинства треба да испуне следеће услове:

- да имају избјеглички статус и поднијет захтјев за пријем у држављанство Републике Србије или да им је престао статус избјеглице јер су стекли држављанство Републике Србије (наведени услов је обавезан за подносиоца пријаве и чланове његовог породичног домаћинства који су у статусу избјеглице или су били у статусу избјеглице);
- да имају пријављено пребивалиште/боравиште на територији општине прије дана објављивања Јавног позива;
- да подносилац пријаве на јавни позив има у својини 1/1 или у сусвојини, са неким од чланова породичног домаћинства који је наведен у пријави, непокретност са грађевинском дозволом или да је за наведену непокретност поднијет захтјев за легализацију, као и да је на земљишту на коме се непокретност налази дозвољена индивидуална стамбена изградња;
- да непокретност из тачке 3. не испуњава основне услове становања, а да ће се уградњом додијеленог грађевинског материјала непокретност оспособити за употребу и становање;
- да од момента стицања избјегличког статуса нису отуђили, поклонили или замијенили непокретност у Републици Србији, држави поријекла и/или другој држави, а којом би могли да ријеше или су ријешили своје стамбене потребе;
- да немају у својини непокретност у држави поријекла, другој држави или Републици Србији, а којом би могли да ријеше своје стамбене потребе, осим непокретности из тачке 3;
- да немају приходе којима би могли да ријеше своје стамбене потребе;
- да нису корисници другог програма стамбеног збрињавања у процесу интеграције у Републици Србији, као и да нису корисници порограма стамбеног збрињавања у процесу повратка у државу поријекла, којим би могли да ријеше или су ријешили своје стамбене потребе;
- да нису на коначној листи реда првенства по неком од јавних позива Регионалног стамбеног програма – Стамбени програм у Републици Србији.

ва спријечи да се крајишки Срби хапсе на основу хрватских потјерница.

ШАПИЋ: УЗДАЈТЕ СЕ У СЕБЕ

Окупљене је поздравео и предсједник Коалиције удружења избјеглица Миле Шапић, који је из свог богатог искуства рекао да су проблеми које имају прогнани Срби у Ковачици карактеристични и за многе друге општине у Србији.

– Нико се други неће бавити нашим проблемима уколико се сами не ухватимо са њима у коштац – поручио је Шапић, а Удружењу *Завичај* пожелио је да сабира енергију и уз добру комуникацију са институцијама система рјешава проблеме.

У наставку трибине грађани су постављали питања везана за процедуру око прикупљања документације за јавне позиве КИРС-а, а великим аплаузом поздрављено је обећање Зорана Саванова да ће Удружење у догледно вријеме добити канцеларију која ће умногоме олакшати њихов рад. Скуп су присуствовали бројни чланови Удружења *Завичај*: Мирјана Ешкутић, Славица Андрејевић, Слободан Арсеновић, Јелена Вујасин, Драган Бајић, Борислав Вујковић, Момчило Марић, Жељко Букшић, Душан Паунов и многи други...

ТРИФКО ЂОРОВИЋ

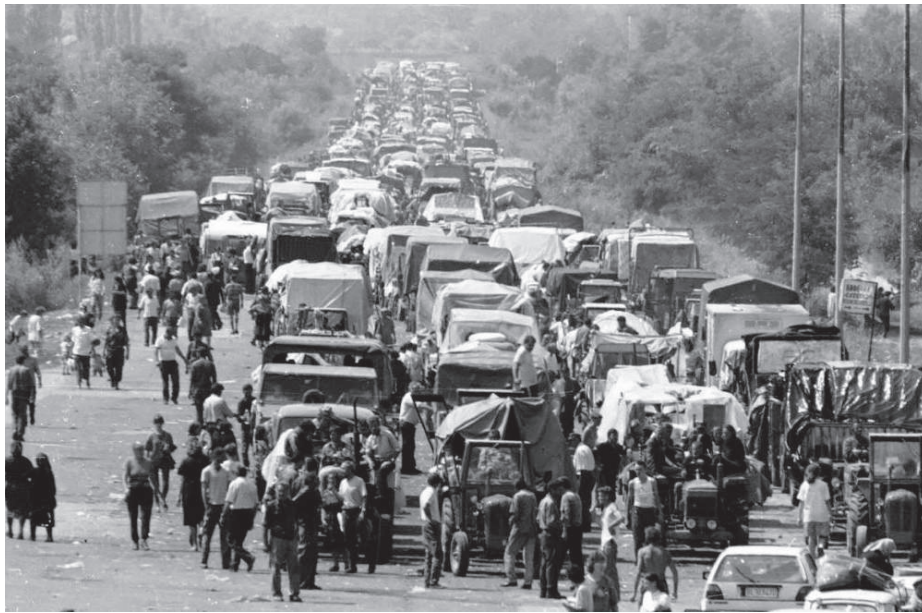
МИОДРАГ ЛИНТА ПОВОДОМ СВЈЕТСКОГ ДАНА ИЗБЈЕГЛИЦА

ПРОТЈЕРАНИ СРБИ НЕ МОГУ ДА ОСТВАРЕ СВОЈА ПРАВА

Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта оцјењује, поводом Свјетског дана избјеглица (20. јун), да 22 године од завршетка рата у Хрватској и Босни и Херцеговини и 18 година од завршетка рата на Косову и Метохији стотине хиљада протјераних Срба и других оштећених грађана и даље не могу да остваре своја имовинска, стечена и бројна друга права. Власти у Загребу, Сарајеву и Приштини воде политику цементирања етничког чишћења Срба и низом закона легализују отимачину српске јавне и приватне имовине.

Преостали Срби у Хрватској, Федерацији БиХ и на подручју лажне државе Косово су грађани другог реда јер се њихова људска права свакодневно крше.

Правосуђа у Загребу, Сарајеву и Приштини етнички су мотивисана с циљем да се суди само Србима без обзира да ли су или нису починили злочине, а да се ослободе кривичне одговорности злочинци из реда хрватског, бошњачког и албанског народа. Јавност у Хрватској, БиХ

и лажној држави Косово велича сопствене, а прећуткује, минимизира или негира српске жртве.

Линта позива Уједињене нације, Европску унију, Савјет Европе, ОСЦЕ, САД и Њемачку да захтјевају од власти у Загребу, Сарајеву и Приштини да коначно почну примјењивати *Анекс Г Бечког* споразума о сукцесији, који штити имовинска и стече-

на права грађана са подручја бивше Југославије, која су имали на дан 31. 12. 1990. године, да престану са политиком двоструких стандарда у суђењима за ратне злочине тј. далеко строжим за Србе, а далеко блажим за Хрвате, Бошњаке и Албанце, да се све жртве ратних злочина, без обзира на националну и вјерску припадност, поштују и уважавају на једнак начин,

да се коначно ријеши питање несталих, да се санкционише говор мржње и да се покрене економски развој повратничких крајева. Сматрамо да су ово неки од најважних предуслова без чијег испуњења није могуће говорити о јачању повјерења између српског, бошњачког и хрватског народа и успостављању трајног мира и стабилности на подручју западног Балкана.

Скандалозна изјава Сержа Брамерца да Србија и Р. Српска признају геноцид у Сребреници

Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта најоштрије осуђује скандалозну изјаву главног тужиоца Хашког трибунала Сержа Брамерца, који сматра да се треба надати да ће Србија и Република Српска званично признати да је у Сребреници почињен геноцид током протеклог рата. Серж Брамерц нема части и храбрости да призна истину да се у Сребреници није десио геноцид, већ тежак злочин, као и на многим другим мјестима у БиХ, Хрватској и на Косову и Метохији. Серж Брамерц

упорно прећуткује чињеницу да се тежак злочин десио и над 3.500 Срба у средњем Подрињу и да игнорисање српских жртава значи игнорисање цивилизацијских стандар-

да. Упорни покушаји Сержа Брамерца и дијела међународне заједнице да се злочин у Сребреници оквалификује као геноцид одлаже право помирење и стално производи тензије, напетост и међусобно неповјерење.

Линта позива Сержа Брамерца да се заложи за формирање међународне комисије независних стручњака, чији би циљ било да утврди шта се десио у Сребреници 1995. године. Тек након што се утврди права истина, укључујући и тачан списак несталих, погинулих у бор-

бама у Сребреници и на другим ратиштима, погинулих у међусобним сукобима у Сребреници, као и умрлих природном смрћу, и када се признају српске жртве, створиће се један од предуслова за почетак искреног помирења. Бројни међународни и домаћи ауторитети – стручњаци за геноцид, универзитетски професори, слободни интелектуалци, званичници УН, генерали и новинари – чињенично су утврдили да се у Сребреници није десио геноцид, већ да је у питању манипулација са бројем жртава.

Осуда због оптужнице од стране Ђукановићевог режима против Мандића и Кнежевића

Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта најоштрије осуђује потврђивање оптужнице од стране Вијећа Вишег суда у Подгорици коју је Специјално тужилаштво подигло против лидера Демократског фронта Андрије Мандића и Милана Кнежевића.

Бројне чињенице потврђују тезу да је прича о тзв. државном удару у Црној Гори уочи парламентарних избора 16. октобра прошле године била лажна и исконструисана, с циљем стварања атмосфере страха код грађана који су против режима Мила Ђукановића. Јасно је као дан да Специјално тужилаштво

нема доказа против Мандића и Кнежевића и се ради о монтираном политичком процесу.

На дјелу је покушај да се

ослаби Демократски фронт као најјача опозициона снага која оштро критикује државну политику званичне Подгорице због увођења

санкција Русији, признања лажне државе Косово, уласка Црне Горе у НАТО и дискриминације српског народа у Црној Гори.

СРАМАН ОДГОВОР МИНИСТАРСТВА УПРАВЕ ДА СЕ НЕ УКЛАЊА УСТАШКИ ПОЗДРАВ „ЗА ДОМ СПРЕМНИ“ У ЈАСЕНОВЦУ

24. 6. 2017. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта оцјењује као сраман али очекиван одговор хрватског Министарства управе да нема законског упоришта за уклањање спорне спомен-плоче подигнуте припадницима ХОС-а у Јасеновцу на којој је исклесан усташки поздрав „За дом спремни“. То практично значи да Хрватска има законодавство које омогућава не сметано истицање нацифашистичког поздрава „За дом спремни“, што је у супротности са темељним вриједностима Европске уније. На политичком плану хрватска предсједница Колинда Грабар Китаровић подржала је постављање спорне спомен-плоче у Јасеновцу, а усташку заставу сматра правом хрватском заставом. Да је у Хрватској постало сасвим уобичајно истицање нацифашистичког поздрава „За дом спремни“, потврђује подизање спомен-табле убијеним усташама у Сиску и убијеним припадницима хрватских војних формација деведесетих година у Сплиту, Кутини и на другим мјестима. Поред тога, у хрватској јавности и уџбеницима велича се улога усташа и поричу злочини над Србима, а Хрватска више од 20 година исплаћује пензије за више од 13.000 усташа, домобрана и чланова њихових породица. Линта апелује на чланице Европске уније да званично затраже од предсједника Европског парламента, предсједавајућег Комитета за спољне послове Европског парламента и шефова свих посланичких група у Европском парламенту да хитно донесу резолуцију против рехабилитације и величања усташтва или хрватског нацифашизма у Хрватској. Наведеном резолуцијом од Хрватске се мора захтијевати да донесе оштре казне и води политику нулте толеранције за промовисање усташке идеологије. Нове законске мјере морају недвосмислено забранити свако јавно истицање усташких симбола, пјевање усташких пјесама, узвикивање усташког поздрава „За дом спремни“, дјеловање проуштакских портала, емитовање проуштакских емисија, избацивање проуштакских садржаја из хрватског образованог програма.

ПОДИЗАЊЕ СПОМЕН-ПЛОЧЕ УСТАШКОМ КРВНИКУ ЈУРИ ФРАНЦЕТИЋУ ДОКАЗ РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ НАЦИФАШИЗМА

28. 6. 2017. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта оцјењује одлуку Хрватске академије знаности и умјетности у дијаспори (ХАЗУД) да подигне спомен-обилежје истакнутом усташком крвнику Јури Францетићу на његовој родној кући у Оточцу још једним у низу доказа отворене рехабилитације нацифашизма у Хрватској и вријеђањем српских, ромских и јеврејских жртава. У Хрватској се НДХ сматра изразом историјских тежњи хрватског народа за својом државом и на тај начин се оправдава геноцид који је почињен над стотинама хиљада невиних Срба, Рома и Јевреја током Другог свјетског рата. Због таквог преовлађујућег става постало је сасвим нормално да се усташки крвник Јуре Францетић сматра легендарним војсковођом, који се, тобоже, борио против српског фашизма. Добро је познато да је Јуре Францетић за вријеме НДХ постао усташки пуковник и командант по злу чувене Црне легије, са којом је извршио стравичне масовне злочине над српским и јеврејским живљем, посебно у источној Босни 1942–1943. године.

ЛИЦЕМЈЕРНА ИЗЈАВА ПЛЕНКОВИЋА КОЈОМ НУДИ ПОМОЋ У МИРНОЈ РЕИНТЕГРАЦИЈИ РУСКИХ ОБЛАСТИ У ОКВИРУ УКРАЈИНЕ

16. 6. 2017. Предсједник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта оцјењује лицемјерном изјаву хрватског премијера Пленковића, који је украјинском премијеру Володимиру Гројсману поново понудио помоћ у мирној реинтеграцији области Доњеца, Луганска и Крима у уставноправни поредак Украјине. Линта подсећа да је Хрватска злочиначким акцијама извршила етничко чишћење Срба на подручју западне Славоније, сјеверне Далмације, Лике Кордуна и Баније, уништила и опљачкала велики дио српске имовине и комуналне инфраструктуре и починила бројне злочине над српским цивилима и заробљеницима. Поред тога Хрватска није испоштовала Ердуски споразум из новембра 1995. године, којим је извршена тзв. мирна реинтеграција источне Славоније, Барање и западног Сријема у уставноправни поредак. То се односи на одредбе о заштити српске заједнице у које спадају: регистрација школа на српском језику и ћирилице; накнада за уништenu имовину; остваривање права цивилних жртава рата; процесуирање ратних злочина над Србима, исплата заосталих а доспјелих пензија, рјешење правног и финансијског статуса Заједничког вијећа општина, веће учешће Срба у јавним и државним институцијама и слободна употреба српског језика и ћирилице.

УДРУЖЕЊА ГОСПИЋАНА НИКОЛА ТЕСЛА УКАЗАЛО ПОШТОВАЊЕ СВОМ ОСНИВАЧУ

Одржан први Меморијални турнир у боћању Милан Мишо Судар

Меморијални турнир у боћању Милан Мишо Судар одржан је у суботу 24. јуна на терену код кафана Дашчара у Кошутњаку, недалеко од Конака кнеза Милоша. Судар, који је преминуо прије годину дана, био је оснивач и председник Удружења Госпићана Никола Тесла.

Према рјечима Бранка Мандарића, Мишо је умрио да окупи људе и био је човек од иницијативе и идеја, добар организатор, од свих прихваћен. Организовао је вечеру Госпићана у Сава центру, излете и сличне акције. У Апатину је организовао вишебој у старим сељачким надметањима, као што је пењање уз стожину.

Негов дугогодишњи пријатељ из дјетињства Милорад Судар Суђо рекао је да је Мишо био ентузијаста у окупљању Крајишника, познат и омиљен у друштву.

– Ми његови пријатељи одржавамо овај турнир на коме учествује седам екипа: три личке, три далматинске и једна херцеговачка. Турнир финансира 15 Мишиних пријатеља и три-четири донатора. Награде су прелазни пехар и пехари за прво, дру-

го и треће мјесто, док остали добијају дипломе за учешће. Овдје са нам је Мишина супруга Весна, кћи Меланија, брат Јовица – Лола, брат од ујака Милан и Мишин кум. Гајимо сјећање на нашег покојног пријатеља. На овом игралишту крај Дашчаре од касних двадесетих година Мишо је иницирао окупљања Личана уз ову нашу традиционалну игру.

Док разговармо са Бранком Мандарићем и Милорадом Сударом, придружимо се Милан Контић, Станко Илић, Гојко Ђурувија, Славко Лежаја, Станко Матић, Никола Тесла, Дане Сурла, Стево Грбић, Стево Вуксан, Милан Стикић, Радановић Гашо и други земљаци... Ту је и Мишин вјенчани кум Владимир Црнобрња.

– Мишо је дошао у Госпић у моју улицу из Острвице. Све смо прошли заједно. Он није правио разлику међу људима, све нас је спајао независно из којих смо крајева. Удружење Госпићана функционише захваљујући њему. Тежио је да организације добију кровни ниво, он је био копчач свих удружења. Био је врло, врло поштен човек,

ведрином је привлачио људе. Знао је рећи: „Ако нема заједнице, одох ја.“ Ево сада смо сада ту, то је снага, то је Мишо направио – прича нам кум Владо.

Испојила се жестина темперамента Личана, Далматинаца и осталих Крајишника.

Док лете кугле и такмичари вичу са краја на крај шта и као гађати (црвена је пунат; мораш тући бијелу; играј на ову црвену; не дође оће; играј слободно; ја гађам булина; Лалићу гађај бијелог...) на клупама уз терен воде се распре свих врста. Ко је, када и гдје био на ратишту, ко је заслужан, а ко крив. Ко је био на пробоју Коридора... Како је ове године протекла косидба на Бусијама. Стигне се и до тема краће духовног наслеђа Срба. Никола Тесла, поријеклом из Радуча, прича нам да су комунисти украли Крајишницима пјесму која се обраћала краљу Пери, а не Титу. Ријеч је о оној Са Овчара и Каблара.

– Ту пјесму испјевали су они који су живјели у Аустроугарској, а који су жељели ратовати за Србију и старог краља. Оригинал пјесме гласи: Са Овчара и Каблара чобаница њојовара, краљу Перо, њими наске у редове србијанске.

Послије завршетка турнира и дојеле награда организовано је заједничко дружење свих учесника и посјетилаца по старом личком обичају уз јагњетину и прасетину до касних ситних сати. На крају је заједнички договорено да овај меморијални турнир прерасте у традиционалан и да се одржава сваке године.

ДРАГАН БАШОВИЋ

» Миланова ћерка Меланија уручује пехаре најбољима

У АПАТИНУ ОДРЖАНА 8. ЛИЧКА ОЛИМПИЈАДА

Пригревчани одбранили титулу

На теренима Бање Јунаковић одржана је још једна Личка олимпијада, осма по реду. Организатор ове традиционалне манифестације била је СО Апатин, ЗУ Личана Никола Тесла и ТО Апатин.

По завршетку културно-умјетничког програма, у извођењу ГКУД-а Дунавиз Апатина, КУД-а Пригревица из Пригревице, ЗУ Пејшар Кошић из Апатина, гостију самичара из Бачког Грачаца и Београдског удружења Ђиро – Личка калдрма Дрвар, у свечаном строју нашло се 20 екипа из Србије, Хрватске и Републике Српске.

Послије интонирања државне химне, апатински пехар Младен Глушац благословио је 8. Личку олимпијаду, позивајући учеснике и домаћине да се часно и поштено боре за одличја најбољих у духу православања и да дају све од себе да достојно оживе традиционалне вјештине личког народа. Након тога, Милан Шкрбић, председник општине Апатин и ЗУ Личана Никола Тесла, поздравно је присутне и пожелио успјех свим екипама на такмичењу, чиме је свечано отворена 8. Личка олимпијада.

Поред увијек добро припремљених фаворита Цими Комерца из Пригревице, велико изненађење била је и сјајна екипа Крајишких витезова из Бањалуке. Апатински Лички соколови оправдали су обећања да ће ове године бити још бољи, што су и по-

казали у укупном пласману, освојивши високу другу позицију. Екипе Вучјак из Срп-

ског Брода и Горски вуци из Уба, иако нови на Олимпијади, показали су да су достојни овог такмичења. Фантастични Ужичани Стефан и див поново су се нашли међу најбољима. Све у свему, сјајне екипе и одлична организација учинили су да ова Олимпијада можда чак буде једна од најбољих до сад.

И ове године неки од такмичара посебно су се истакли. Данијел Поповић (Стефан и див Ужице) оборио је сопствени рекорд прескочивши лествицу подигнуту на високих 163 цм, док се фантастични Никола Ковачевић уз стожину попео за мање од 4 секунде (3,96).

Не смијемо заборавити ни наше најмлађе, који су лавовски борили у трци дјече у врећама. Најмлађи учесник 8. Личке олимпијаде био је Вукашин Ђурчић, а најстарији Душан Бурсаћ, ког ни пуних 88 година старости није спрјечило да се такмичи.

» Председник општине Апатин Милан Шкрбић са члановима Организационог одбора

РЕЗУЛТАТИ

ТРКА ДЕЦЕ У ВРЕЋАМА

1. Зорана Анђеловић
2. Марко Медић
3. Нина Ракић

ТРЧАЊЕ ПО БРВНУ

1. Јован Трбић, Стефан и див (4,91)
2. Велбор Јовић, Горски вуци (5,09)
3. Мирко Цветковић, Патр. фронт (5,10)

ВУЧЕЊЕ КУКЕ

1. Саша Станић, Цими Комерц
2. Милан Видак, Лички соколови
3. Горан Кнежевић, Патриотски фронт,

ПРЕТЕЗАЊЕ ШТАПА

1. Саша Станић, Цими Комерц
2. Јован Станковић, Пркошки витезови,
3. Далибор Кузмић, Крајишки витезови,

СКОК У ДАЉ ИЗ МЕСТА

1. Александар Крајишник, Ц. Комерц
2. Радван Видачић, Л. соколови
3. Ратомир Баштић, Пркошки витезови,

СКОК У ВИС ИЗ МЕСТА

1. Данијел Поповић, Стефан и див
2. Александар Крајишник, Цими Комерц
3. Радван Видачић, Лички соколови,

ПЕЊАЊЕ УЗ СТОЖИНУ

1. Никола Ковачевић, Лички соколови
2. Јован Стулар, Цими Комерц
3. Вид Радјић, Стефан и див

БАЦАЊЕ КАМЕНА С РАМЕНА

1. Милош Марковић, Цими Комерц
2. Александар Новаковић, К. витезови,
3. Сретко Шкондра, Лички соколови,

ОБАРАЊЕ РУКЕ

1. Горан Желина, Лички соколови
2. Иван Веселић, Цими Комерц
3. Слободан Новаковић, Друштво српских домаћина

НАДВЛАЧЕЊЕ КОНОПА

1. Цими Комерц 1
2. Крајишки витезови
3. Стефан и див

КОНАЧАН ПЛАСМАН

1. Цими Комерц 1, Пригревица 960
2. Лички соколови, Апатин 600
3. Стефан и див, Ужице 560
4. Крајишки витезови, Бања Лука 380

ТЕКСТ И ФОТО: 025ИНФО.РС

» Миодраг Линта са побједничком екипом ветерана Тајм спид-нет

» Најбоља сениорска екипа Технички преглед Јован

У УГРИНОВЦИМА ОДРЖАН ЈЕДНАЕСТИ КУП БАНИЈЕ У КОМЕ ЈЕ УЧЕСТВОВАЛО 29 ЕКИПА

Најбољи сениори Технички преглед Јован, а ветерани Тајм спид-нет

Једанаести по реду турнир у малом фудбалу под називом КУП БАНИЈЕ 2017. одржан је у Угриновцима 4. јуна на теренима ОШ Станко Марић. Организатор турнира је традиционално Завичајно удружење Банијаца, потомака и пријатеља Баније.

На турниру је током цијелог дана учествовало 29 екипа, од тога 20 екипа сениора и 9 екипа ветерана.

Побједнички пехар за ову годину однијела је екипа Технички преглед Јован код сениора, док је код ветерана велика борба вођена, па се до посљедњег минута није знао побједник.

Прво мјесто припало је екипи Тајм спид-нет. За најбољег играча турнира проглашен је Бранимир Алфировић из екипе Кенди Костајница.

Награду за најбољег голмана добио је Небојша Маљковић из екипе Технички преглед Јован, а најбољи стријелац турнира био је Аранђељ Стојковић из екипе Флуминенсе.

Код сениора, 2. мјесто припало је екипи Кенди Костајница, док је 3. мјесто је заузела екипа Флуминенсе. Код ветерана, 2. мјесто освојила је екипа Банија јоново заједно, а Кенди Костајница заузела је 3. мјесто.

– С обзиром да је владало велико интересовање за учешће на турниру, морало се приступити посеб-

» Сениорска екипа Кенди Костајница освојила је друго, а ветерани треће мјесто

ном начину такмичења, како би све екипе могле да се такмиче. Турнир је био отворен за све Банијце и пријатеље Банијаца. Првенствено нам је био циљ да повежемо омладину, да их отворена срца све примимо и да наставимо ширење добрих, пријатељских односа – рекао је председник Управног одбора Завичајног удружења Банијаца, потомака и пријатеља Баније Мирослав Ковјанић.

Он је нагласио да су сви који во-

ле фудбал добродошли, а примјер су екипе које су дошле из Новог Сада, Темерина, Рујевца, Двора на Уни итд.

Посебно је изразио заохвалност судијама на коректном и фер суђењу, као и свим спонзорима и учесницима турнира, који су допринјели да све прође у спотском и пријатељском духу.

Небојша Маљковић, капитен побједничке екипе Технички преглед Јован из Батајнице, није крио понос због побједи као и наградом за најбољег голмана турнира.

– Наша екипа учествује трећу годину заредом на овом турниру и носимо одличне утиске. Све је прошло фер и коректно – закључио је овај млади Крајишник, чију екипу је чинило још осам момака поријеклом из Крајине: Милан Кнежевић, Пеђа Пејчиновић, Бошко Кукољ, Будимир Будисављевић, Слободан Лазић, Миленко Станковић и Милош Денић.

Капитен побједничке екипе вете-

рана Тајм спид-нет Горан Пејаковић рекао је да је задовољан учешћем, с обзиром да је његова екипа први пут играла на турниру.

– Нашу екипу чине углавном играчи поријеклом из Бањалуке и околине у Републици Српској. Сви на нас се свиђа овај симболични повод да се окупе људи са простора бивше Југославије овдје и зато смо се пријавили за учешће – истакао је он.

На турниру је било присутно преко 500 гледалаца, који су се током дана смјенивали. Највећи број гледалаца био је присутан на полуфиналним и финалним утакмицама. Међу присутним гледаоцима био је и председник Савеза Срба из региона и народни посланик Миодраг Линта. Након завршеног турнира подијељене су награде најбољим екипама и појединцима и наставило се са дружењем, током кога су нестале све спортски уобичајене тензије и набој.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

» Мирослав Ковјанић (десно) предао је шампионски пехар Небојши Маљковићу који је уједно био и најбољи голман турнира

» Водитељка Мира Јунузовић и најбољи играч турнира и капитен другогласиране Кенди Костајнице Бранимир Алфировић

» Срђан Егић (десно) уручио пехар најбољем стријелцу Аранђељу Стојковићу

НАЈБОЉИ СТРИЈЕЛАЦ БРАНИМИР АЛФИРОВИЋ

Бранимир Алфировић, поријеклом из Книна, рекао је да је задовољан и другим мјестом, с обзиром да је његова екипа Кенди Костајница четири године заредом побјеђивала. Утјешна је прилично за њега била награда за најбољег играча турнира. Најбољи стријелац КУП-а БАНИЈЕ 2017. Аранђељ Стојковић, родом из Београда, први пут је учествовао на овом купу. Упутио је похвале организаторима и својим саиграчима из екипе Флуминенсе.

– Завршили смо на трећем мјесту, у полуфиналу смо изгубили од побједничке екипе, и не жалим, заиста су заслужили титулу – закључио је он.

» Банијци су освојили друго мјесто у конкуренцији ветерана

» Екипа Флуминенсе је освојила треће мјесто у конкуренцији сениора

АУТОР РОМАНА ГЛАСОВИ СА ГРАНИЦЕ ДОБИТНИК ЗНАЧАЈНОГ КЊИЖЕВНОГ ПРИЗНАЊА

Награда Бранко Ђопић додијељена књижевнику Анђелку Анушићу

Награда Задужбине Бранка Ђопића за дјело високе умјетничке вриједности додјељена је 8. јуна Анђелку Анушићу за роман *Гласови са границе*.

Жири у чијем саставу су били академик Милосав Тешић (председник), дописни члан САНУ Горан Петровић (потпредседник) и цијењени академици Матија Бећковић, Душан Ковачевић и Нада Милошевић Ђорђевић је у Српској академији науке и умјетности (САНУ) једногласно донио одлуку да роман Анђелка Анушића *Гласови са границе* заузме истакнуто књижевно мјесто.

Наш pjesник и приповједач, романописац, есејиста и антологичар српске народне поезије, новинар и публициста, овом обимном књигом понире у односе различитих цивилизација и прати политичке интересе великих сила на Балкану. Анушић је успио да анализира двовјековну судбину српског народа који се у обје крајне (у Босанској Крајини и Војној Крајини), иако већински, вијековима борио за свој опстанак и идентитет. Захваљујући Анушићу читаоци су покренути на размишљање отварањем посебног поглавља у српској књижевности.

Анушић је најљепшим ријечима, како само он зна, описао захвалност једног писца за овако престижну награду.

– Док стојим пред вама, на овоме мјесту, уз Матицу српску најзвистијем мјесту, осјећам као да сам на тренутак ушао у ону *Башћу сљезове боје*, у наш јединствени чаробни врт сред књижевне васељене. Питате ме какве је боје сљез? Открићу вам: он је боје моје данашње радости – говоре Анушић.

Све је у духу и маниру Бранка Ђопића, а ништа мање признање аутору књиге *Гласови са границе* није пришићу читаоци су покренути на размишљање отварањем посебног поглавља у српској књижевности.

– Својеврсна споменица, слојевита хроника, стварне

историјске догађаје смирено препушта тзв. непознатом хроничару, али и нарактору, да би као аманет усвојила приступ из рукописног Дневника (приученог чобанина који је погубио своје стадо), покојног дједи Симе, од миља Симана Сужјевића, старином Крнете из Босанске Дубице. Анђелко Анушић оставља лековиту поруку да је искуство прошлости најважнији залог за будућност – истиче Нада Милошевић Ђорђевић.

Ово дјело је јединствено књижевно-историјско свједочење о *Олуји*, о мукотрпном путу ка матици и драматичном прихватању у њој. Вриједно читања сваког појединца јер је управо ово биљежење најскорије историје једног народа, а тај народ смо ми.

Пишчев начин мишљења ослоњен је на дубинске слојеве усменог стварања, и говори у прилог важности традиције за очување индентитета и интегритета српског народа, ма на ком простору и у ком времену се он налазио.

И како сам аутор каже: „Да будем оштар на перу (...), а праведан и непонесен страшћу...“, остављамо мјеста за најискреније мисли о награђеном роману.

ЈОВАНА ЈАКШИЋ

ЗАВИЧАЈНО УДРУЖЕЊЕ БАНИЈАЦА ОБИЉЕЖИЛО ДЕСЕТ ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

Изложбена поставка *Наша Банија* у Етнографском музеју у Београду

Отварањем изложбе *Наша Банија* у Етнографском музеју у Београду 27. маја 2017. године Завичајно удружење Банијаца, потомака и пријатеља Баније прославило је десетогодишњицу рада удружења.

На изложби се могао видјети рад банијских сликара, вајара, књижевника и све што су наши преци радили и користили, од веза, ћилима, преслица, лампи, пегле и многих других вриједних старина. Публици се представила женска пјевачка група *Банија*, која је отпјевала своју побјед-

» Душанка Поповић

ничку пјесму са 14. фестивала *Крајишки бисери* одржаног прошле јесени у Пландишту. Поздравне ријечи упутила је председница скупштине овог удружења Душанка Поповић.

Председник Управног одбора Мирослав Ковјанић

осврнуо се на деценију постојања овог удружења.

– С обзиром на све проблеме које смо имали, од финансијских до организационих, поносни смо што смо успјели да издејствујемо много пројеката који су нам помогли да будемо окупљалиште Банијаца, учврстимо наш идентитет, сачувамо наше обичаје и културну баштину – истакао је Ковјанић.

Скупу су се обратили књижевници, доктори, сликари, праћени завичајном пјесмом женске и мушке пјевачке групе *Банија*.

» Милош Корђић и Мирослав Ковјанић

» Женска пјевачка група „Банија“

ОДРЖАНО ПЈЕСНИЧКО ВЕЧЕ ВАСОЈЕВКЕ СНЕЖАНЕ ДУБАК И ЈЕЛЕНЕ ЂОПИЋ У БЕОГРАДУ

Пријатељство повезано стиховима

Љубитељима поезије у Педагошкој музеју 14. јуна 2017. године приређено је право освјежење и благодјелни дар када су се зачули стихови двије српске пјесникиње – Снежане Дубак и Јелене Ђопић.

Вече је отворио Божидар Зејак, директор Педагошког музеја, ријечима да оно што узноси његову душу је чињеница да се „у дворове ове институције, која постоји 121 годину, уселила тишина ватре коју ће распирити ријечи двије српске поетесе, озбиљног, језгровитог, рекло би се, природног умјетничког исказа“. Није желио да коментарише поезију, већ ју је препоручио пажњи публике, која је до последње столице попунила салу.

Ређали су се стихови пјесама, Снежанини, затим Јеленини. *Оцу, Чезња, Пошјаја, Промисли црва, Подно смрека...* То су неке од пјесама које је публика наградила највећим аплаузима Снежану. Код Јеленине рецитације с посебним емоцијама публика је реаговала на пјесму *Ај ми дођи* и друге страдне стихове попут *Колко се тод храниш мојим болом, на крају ћеш ипак умријети од љади...* као и многе друге међу четрдесетак пјесама које су се могле чути премијерно, с обзиром да су то неки од стихова из нових збирки пјесама, које тек треба да буду издате.

Јелена Ђопић пише од најраније младости, али, како каже, тек пре пет година се усудила да изда прву књигу.

– Тада је кренула лавина емоција коју не могу да зауставим – задовољно је рекла Јелена, која до сада има издате двије књиге, *Кораци душе* и *Јујиро расјукло нара*. Њена нова књига пред публиком ће бити на јесен, а пјесникиња нам је открила да ће се при-

СНЕЖАНА ДУБАК

Рођена је 14. јуна 1973. године у срцу Васојевића, у Иванграду (Беране), у Црној Гори. Студирала је српски језик и књижевност на Филолошком факултету у Приштини. Са мужем и синовима живи и ради у Београду.

ЈЕЛЕНА ЂОПИЋ

Рођена је 4. марта 1967. године у Београду. Дане школовања, безбрижног дјетињства и радосне младости проживјела је у граду свог рођења у коме и данас живи и ради, уз подршку супруга и двојице синова.

лично разликовати од претходних.

– Истражујем неке застарјеле изразе и ријечи које користимо често, а ни не знамо одакле потичу. То су ријечи попут „ашик“, „бехар“, дакле, неки турцизми, архаизми.

Ове двије пријатељице преко поезије, како каже Јелена, имају исти сензибилитет и црту страсти у пјесми.

– Мене је фасцинирала Снежанина поезија и богатство ријечи које поседује. Међу нама нема сујете – нагласила је Јелена, додајући да јој је срце пуно кад види да публика изађе из сале насмијана, а то је наша (српска) поезија заслужила.

Својом првом пјесмом по-

свећеном оцу Снежана је изазвала јаке емотивне реакције публике.

– Кроз своје пјесме, које сам извукла из једног старог подрума у родним Беранам, свог оца и мајку сам учинила бесмртним – рекла је она.

Тако је и настала прва књига *Колијевка бескраја*, коју чине пјесме писане у раној младости, како је навела Снежана.

– Чули сте двије старе пјесме, а остало су љубавни сонети писани за нову књигу која ће се звати *Прековјечно*. Сонет има строгу риму и одређену логичку структуру. Волим ту традиционалну форму и с љубављу је пишем и чувам – објаснила је Снежана, која припрема и један роман, који ће ускоро бити објављен. Како нам је ауторка рекла, у питању је истинита животна прича, а роман носи назив *Мило име Милена*.

Након рецитовања стихова, публика је имала прилику да се дружи са пјесникињама, које су врло радо потписивале књиге. Пјесничкој вечери присуствовао је, између осталих, председник *Савеза Срба из региона* Миодраг Линта.

В. ВУКОВИЋ

ХИМНА У ОДНОСУ ПРЕМА ЖИВОТУ

Слушајући поезију ових двију лијепих жена, како је рекао Немања Антовић, стиче се утисак да је поезија природно стање људског духа.

– Један природан, нормалан и лијеп однос према животу. У почетку ми се чинило да су ово двије крајности у пјесничком односу према животу. Снежана у својој поезији исказује једну природну усхићеност животом. У Јелениној поезији однос према животу носи осјећај песимизма зато што је живот пролазан, а ми смо беспомоћни да свој живот надживимо. Детаљније слушајући схватио сам да су се надовезујући се обје пјесникиње ипак сложиле у том усхићењу и ово сам доживио као химну у односу према животу – објаснио је Антонић.

БЕСПЛАТНО РЕЗЕРВИШИТЕ СРПСКО КОЛО

Уколико желите редовно да добијате свој примјерак „Српског кола“ на кућну адресу довољно је да позовете број дописништва у Новом Саду **021/66 13 600**
Радно вријеме: Понедељак, сриједа и петак од 9 до 16, а уторак и четвртак од 12 до 19 часова.

» Напето у шаху

» Победничка екипа Шековића и другопласирана екипа Бирач Дрина (жити дресови) са народним послаником Миодрагом Линтом, Драгом Ашћерићем и Цвијетином Ђукановићем

У ОРГАНИЗАЦИЈИ ЗАВИЧАЈНОГ УДРУЖЕЊА БИРАЧ - ДРИНА ОДРЖАН ДРУГИ МЕМОРИЈАЛНИ ТУРНИР „АВРАМ 2017“ У СТАРИМ БАНОВЦИМА

Аврамовић и данас сабира земљаке

Други по реду Меморијални турнир Аврам 2017. одржан је 17. јуна, са почетком у 11 часова и на стадиону ФК Дунав у Старим Бановцима (општина Стара Пазова), у организацији Завичајног удружења Бирач – Дрина.

Циљ турнира је чување сјећања на оснивача и првог председника Удружења, пуковника Миленка Аврамовића, као и међусобно повезивање и подстицај активизма код младих из Србије и Републике Српске, речено је на почетку.

МИНУТ БУТАЊА

Турнир је отворен химном Србије, а затим је минутом ћутања одата почаст легенди Бирача и Српске, пуковнику Миленку Аврамовићу.

Учествовало је осам екипа, од тога пет из општина Бирача тј. *Осмаца, Шековићи, Брајцунац, Власеница* и *Зворник*, а из Србије учествовале су екипе *МЗ Спшари Бановци*, екипа *Удружења Дрина – Уна* и екипа *Удружења Бирач – Дрина*.

На почетку се обратио председник Удружења Драго Ашћерић, који је поздравно присуство, породицу пуковника Аврамовића, захваљујући учесницима и свима који су подржали реализацију турнира, посебно Представништву Републике Српске у Србији и Мјесној

заједници Стари Бановци, као и спонзорима и донаторима турнира. Он је рекао да је резултат у другом плану, позвао на фер игру, нагласивши да је циљ дружење и јачање веза Републике Србије и Републике Српске.

Присутнима се затим обратио и Мирко Бајић, стручни сарадник за привреду у Представништву РС у Србији, који је истакао своје задовољство и част што је познавао такву величину као што је био Миленко Аврамовић. Он је поручио да „слиједимо примјер Аврамовића, који је бранио и одбранио Српску, да је чувамо и трудимо се да опстане, а са овим турниром традиционално да чувамо сјећање на легенду Српске, какав је он био“.

Учесници турнира такмичили су се у неколико дисциплина, малом фудбалу, шаху, бацању камена с рамена и надвлачењу конопца.

У фудбалу побједнички пехар узела је екипа *Шековића*, друго мјесто припало је екипи *Бирач – Дрина*, а трећи су били

» Драго Ашћерић други у бацању камена

» Екипа Братунца са председником Одбора за спорт ЗУ Бирач – Дрина Раденком Ђукановићем

Стари Бановци. Медаљу за најбољег играча турнира освојио је Шарчевић Будимир из Шековића, а за најбољег стријелца проглашен је Раде Ашћерић из екипе *Бирач – Дрина*.

КАМЕНА СА РАМЕНА

У надвлачењу конопца екипа *Бирач – Дрина* освојила је прво мјесто, други су били *Стари Бановци*, а трећи екипа *Власенице*.

Код такмичења у шаху побједу је однио Милан Савић из екипе *Стари Бановци*, други је био Цвијетин Ђукановић из екипе Братунца а трећи Мишо Ашћерић из *Шековића*.

Камен с рамена најдаље је бацио Огњен Голијан из екипе *Власеница*, нешто ближе бацио је Милош Ашћерић из екипе *Бирач – Дрина*, а трећи је био Милосав Продановић из *Власенице*.

Турнир је, како и доликује, протекао у фер и

спортској атмосфери, а учесници су били одлични. Они који су и прошле године били, већ су на то и навикли, међутим неки од њих су дошли први пут и однијели побједу. Ђорђе Шарчевић, капитен екипе *Шековића*, која је победила у фудбалу, рекао је да је презадовољан гостопримством домаћина, поштен борбом супарника и спортском атмосфером међу учесницима, организаторима па и гостима.

Након додјељивања награда, обратио се и Миодраг Линта, народни посланик и замјеник председника скупштинског Одбора за дијаспору и Србе у региону. Он је похвалио рад Завичајног Удружења Бирач – Дрина, које се истиче својим активностима током читаве године.

– Овај турнир је још један примјер успостављања још бољих односа нашег народа из Србије и Српске. За нас Дри-

на никад није била граница, и сви заједно треба да чинимо све да што више развијемо економске, културне, спортске и све друге везе – поручио је он.

– Завичајно Удружење Бирач – Дрина својим примјером жели да покаже и да допринесе зближавању нашег народа с обје стране Дрине, а то чинимо спортом и оваквим дружењем – подвукао је Цвијетин Ђукановић, потпредседник Удружења.

За све учеснике и госте послије спортског дијела дана приређен је ручак у оквиру ресторана ФК Дунав у Старим Бановцима, гдје је дружење настављено уз музику.

ЗАХВАЛНОСТ СПОНЗОРИМА

Међу бројним гостима, поред наведених, присутни су били чланови породице пуковника Аврамовића, кћерка Тања и синовац Марко, Бранко Ковачевић, стручни сарадник за спорт Представништва РС у Србији, представници других

удружења, као што су Дрина – Уна, Удружење Крајишника, Херцеговаца итд.

Како је речено од стране организатора, овај турнир подржали су многи спонзори, *Кока-Кола, Дега Мраз* из Ваљева, *Енергодрајон* из Батајнице, аутопревозник Цвијетко Ашћерић, маркети *Венера* из Београда, *Сунце* из Београда, *Феникс-и*ма из Београда, а ту је и подршка Представништва РС у Србији, његовог директора Млађена Цицковића, МЗ Стари Бановци и њеног председника Радислава Савића, као и појединаца и читавог Управног одбора Удружења.

Медијски спонзор Меморијалног турнира *Аврам 2017* било је *Српско коло*, бесплатни мјесечни лист на ћирици и ијекавском изговору, који је намијењен нашим земљацима који су родом и поријеклом из Крајине, Републике Српске и Федерације БиХ.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

» Екипа Осмака са генералом Светозаром Андрићем

» Велики ривали и пријатељи: Екипа Дрина Уна (бијели дресови) и екипа Власенице